

Hem>Rättsliga åtgärder>EU:s och medlemsländernas rättssystem>Nationella specialdomstolar

Nationella specialdomstolar

I många medlemsstater finns det särskilda domstolar för vissa typer av mål. Ofta är det fråga om domstolar som har till uppgift att pröva frågor av förvaltningsrättslig natur. I vissa fall ska dock även tvister mellan privatpersoner och företag prövas av specialdomstolar.

I många medlemsstater handläggs förvaltningsmål av särskilda domstolar. Med förvaltningsmål avses tvister mellan myndigheter och enskilda eller företag om beslut som fattats av den offentliga administrationen, till exempel tvister om byggtillstånd, näringstillstånd eller skattebesked.

När det gäller tvister mellan enskilda och/eller företag ("tvistemål") har somliga medlemsstater särskilda domstolar för mål av arbetsrättslig natur.

Om du vill läsa fördjupad information från ett visst land väljer du det landets flagga.

Senaste uppdatering: 18/01/2019

Den här sidan sköts av Europeiska kommissionen. Informationen på denna sida avspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens officiella ståndpunkt. Kommissionen påtar sig inte något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. Vänligen läs den rättsliga informationen för upplysningar om upphovsrätten till EU-sidor.

Vi håller på att uppdatera en del av innehållet på webbplatsen med anledning av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Belgien

I detta avsnitt finns en överblick över specialdomstolarna i Belgien.

Specialdomstolar

Information om domstolar som är specialiserade inom särskilda områden (arbetsrätt, handelsrätt) finns i avsnittet "Allmänna domstolar".

Författningsdomstolen

 Författningsdomstolen (*Cour constitutionnelle/Grondwettelijk Hof*) kontrollerar att lagar, dekret och förordningar överensstämmer med **författningen** (*Constitution/Grondwet*). Den övervakar också **maktfördelningen** mellan regionerna och federationen.

Författningsdomstolen består av tolv domare som bevakar att den belgiska lagstiftaren respekterar författningen. Domstolen kan **upphäva och uppskjuta verkan av lagar, dekret och förordningar**. Författningsdomstolen är en specialdomstol. På grund av sitt särskilda uppdrag är den oberoende av såväl den lagstiftande makten som den verkställande och den dömande.

Författningsdomstolen hette tidigare *Cour d'arbitrage/Arbitragehof* och inrättades 1980 i samband med Belgiens gradvisa utveckling till en federation. Den tidigare beteckningen speglade domstolens ursprungliga uppdrag att pröva konflikter (*arbitrage*) mellan de olika lagstiftarna på federal nivå och på språkgemenskaps- och regionnivå. Domstolens uppdrag var då begränsat till att avgöra om lagbestämmelserna var förenliga med de bestämmelser om maktfördelning som finns i författningen och i lagstiftningen om reformen av institutionerna.

Sedan den 7 maj 2007 heter domstolen *Cour constitutionnelle/Grondwettelijk Hof*, vilket stämmer bättre överens med dess behörighet, som nu utökats till att kontrollera lagbestämmelser i förhållande till avdelning II i författningen (artiklarna 8–32 om de belgiska medborgarnas fri- och rättigheter) samt artiklarna 170 och 172 (likabehandling i skatteärenden) och artikel 191 (skydd för utländska medborgare).

Sex av domarna hör till den franska språkgruppen och **sex** till den nederländska. En av domarna ska ha tillräckliga kunskaper i tyska språket. Tre av domarna i varje språkgrupp har minst fem års erfarenhet som ledamot i ett parlament och tre av domarna har varit yrkesverksamma inom juridiken (professor i juridik vid ett belgiskt universitet, domare vid kassationsdomstolen (*Cour de cassation/Hof van Cassatie*) eller i statsrådet (*Conseil d'Etat/Raad van State*) eller föredragande vid författningsdomstolen).

Källa: **Författningsdomstolens** webbplats.

Förvaltningsdomstolar

Statsrådet

 Statsrådet (*Conseil d'Etat/Raad van State*) är en rådgivande och dömande institution som berör såväl den lagstiftande som den verkställande och den dömande makten. Dess uppgift är att tillhandahålla ett effektivt rättsmedel för fysiska och juridiska personer som åsamkats skada genom oriktiga förvaltningsbeslut.

Dess viktigaste befogenheter är därför att **uppskjuta verkan av och upphäva förvaltningsbeslut** (enskilda akter och förordningar) **som strider mot gällande lagbestämmelser**.

Att skydda medborgarna mot felaktiga förvaltningsbeslut är dock inte statsrådets enda uppgift. Det är också **rådgivande organ** i fråga om lagstiftning och genomförandebestämmelser.

Statsrådet är också **kassationsdomstol** vid överklaganden av **beslut från lägre förvaltningsdomstolar**.

Statsrådet beslutar om dessa överklaganden genom domar (*arrêts/arresten*) och förordningar (*ordonnances/beschikkingen*).

Statsrådet **består av 44** ledamöter som utnämns på livstid, varav en första ordförande, en ordförande, 14 kammarordförande och 28 rättsråd.

Ledamöterna sammanträder i statsrådets generalförsamling och i en av den förvaltningsrättsliga avdelningens eller lagstiftningsavdelningens kammare.

Källa: **Belgiska statsrådets** webbplats.

Rättsdatabaser

Belgiska **statsrådets** webbplats.

Belgiska **författningsdomstolens** webbplats.

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja, tillgången till databasen är kostnadsfri.

Länkar

 Belgiska justitieministeriet

Senaste uppdatering: 06/08/2019

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Bulgarien

I det här avsnittet finns information om specialdomstolarna inom det bulgariska rättsväsendet.

Det finns inga specialiserade arbetsdomstolar, sjörättsdomstolar, handelsdomstolar eller liknande specialdomstolar i Bulgarien.

Förvaltningsdomstolar

I och med antagandet av den nya lagen om administrativt förfarande 2006 inrättades ett system med förvaltningsdomstolar i Bulgarien. Systemet består av 28 förvaltningsdomstolar på distriktsnivå och högsta förvaltningsdomstolen (*Varhoven administrativen sad*).

Förvaltningsdomstolar

Förvaltningsdomstolarna har domsrätt i alla mål som avser yrkanden om utfärdande, ändring, återkallande eller ogiltigförklaring av förvaltningsbeslut, ogiltigförklaring av avtal enligt förvaltningsprocesslagen,

skydd mot obefogade åtgärder och underlåtenhet från förvaltningens sida,

skydd mot olagliga tvångsåtgärder,

kompensation för skada till följd av olagliga handlingar, åtgärder eller underlåtenhet från förvaltningsmyndigheters och tjänstemäns sida.

kompensation för skada till följd av tvångsåtgärder,

annullering, ogiltigförklaring eller upphävande av avgöranden som meddelats av förvaltningsdomstolarna,

bestridande av förvaltningsbesluts äkthet enligt förvaltningsprocesslagen.

Envar kan inleda ett juridiskt förfarande för fastställande av huruvida en administrativ rättighet eller ett juridiskt förhållande existerar, om han eller hon har talerätt och det inte finns några andra överklagandeförfaranden tillgängliga.

Mål som rör överklaganden av individuella förvaltningsbeslut prövas av den förvaltningsdomstol inom vars domkrets det regionala myndighetskontor som utfärdade det omtvistade förvaltningsbeslutet är beläget, om sökandens fasta/nuvarande adress eller säte är beläget i det regionala kontorets upptagningsområde. Sådana mål prövas av den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den myndighet som utfärdade det omtvistade förvaltningsbeslutet är belägen, om

det omtvistade beslutet riktas till flera mottagare vars fasta eller nuvarande adress inte är belägen inom upptagningsområdet för den utfärdande myndighetens regionkontor,

den myndighet som utfärdade det omtvistade beslutet inte har något regionkontor.

Mål som rör bestridanden av förvaltningsbeslut prövas av den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den myndighet som utfärdade det omtvistade förvaltningsbeslutet är belägen.

Förvaltningsdomstolen i staden Sofia (*Administrativen sad – grad Sofia*) prövar målet om det omtvistade förvaltningsbeslutet utfärdades av en utländsk myndighet.

Skadeståndstalan ska väckas vid behörig domstol på den ort där sökanden har sin hemvist eller sitt säte när skadeståndstalan förenas i en av de tvister som avses i punkterna 1–4.

Om behörig domstol inte kan pröva ett mål förordnar högsta förvaltningsdomstolen att målet ska hänskjutas till en likvärdig förvaltningsdomstol.

Förvaltningsbeslut om direkt verkställighet av nationell utrikes-, försvars- och säkerhetspolitik kan inte överklagas, om inte annat föreskrivs i lag.

Högsta förvaltningsdomstolen

 Högsta förvaltningsdomstolen prövar mål som rör

bestridanden av förordningar, med undantag av förordningar som utfärdas av kommunfullmäktige,

överklaganden av beslut från ministerrådet, premiärministern, vice premiärministrar och ministrar,

överklaganden av beslut från det högsta rättsliga rådet (*Vissh sadeben savet*),

överklaganden av beslut från den bulgariska riksbanken och dess organ,

överklaganden i rättsfrågor och processrättsliga överklaganden av domar från förstainstansdomstolar,

överklaganden av parter i förfarandet mot avgöranden och beslut,

ansökningar om upphävande av lagakraftvunna domstolsavgöranden i förvaltningsmål,

bestridanden av andra handlingar som föreskrivs i lag.

Högsta förvaltningsdomstolen består av avdelningar som är sammansatta av flera domare. Avdelningarna leds av domstolens ordförande (eller dennes ställföreträdare). Denne kan även fungera som ordförande för avdelningarnas olika domarsammansättningar.

Övriga specialdomstolar

Militärdomstolar

Militärdomstolarnas historia sträcker sig tillbaka till den 1 juli 1879. År 1956 omstrukturerades militärdomstolsväsendet efter att trupper förlagts i städerna Sofia, Plovdiv, Sliven, Varna och Pleven. (Denna struktur består än i dag.)

Militärdomstol (*Voenen sad*)

Som förstainstansdomstol prövar **militärdomstolar** brottmål som rör brott som begåtts i tjänsten av militärer, generaler, officerare, underofficerare och lägre tjänstemän vid andra ministerier och verk, civil personal vid försvarsministeriet, i bulgariska krigsmakten och vid enheter som lyder under försvarsministern,

den nationella säkerhetstjänsten och den nationella underrättelsetjänsten. Den militära appellationsdomstolen (*Voenna-apelativen sad*) är

andrainstansdomstol i dessa mål. Militärdomstolarnas behörighet definieras i straffprocesslagen. Dessa domstolar har samma ställning som

distriktsdomstolar. **Den militära appellationsdomstolen** (en enda domstol) prövar överklaganden (inklusive processrättsliga överklaganden) av avgöranden från alla militärdomstolar i Bulgarien.

Den specialiserade brottmålsdomstolen (*Specializiran nakazatelen sad*)

Den specialiserade brottmålsdomstolen inrättades genom lagen om ändring och komplettering av lagen om rättsväsendet (som tillkännagavs i Bulgariens officiella kungörelseorgan nr 1, 2011). Den specialiserade brottmålsdomstolen är den enda domstolen av sitt slag i Bulgarien (och är baserad i Sofia). Den har ställning som regional domstol. Dess behörighet fastställs i lag. (Artikel 411a i straffprocesslagen innehåller en uttömmande förteckning över brott som omfattas av den specialiserade brottmålsdomstolens behörighet. Det rör sig framför allt om brott som begåtts eller anstiftats av organiserade kriminella grupper).

Den specialiserade brottmålsdomstolen består av lagfarna domare och leds av en ordförande.

Den specialiserade appellationsdomstolen för brottmål (*Apelativen specializiran nakazatelen sad*) prövar överklaganden (inklusive processrättsliga överklaganden) av avgöranden från den specialiserade brottmålsdomstolen. Domstolen har sitt säte i Sofia.

Den specialiserade appellationsdomstolen i brottmål består av lagfarna domare och leds av en ordförande. **Högsta domstolen** (*Varhoven kasatsionen sad*) fungerar som sista instans i brottmål. Den prövar överklaganden av avgöranden från den specialiserade appellationsdomstolen för brottmål.

Bulgariska handelskammarens skiljedomstol (AC BCCI)

AC BCCI avgör civilrättsliga egendoms tvister och tvister om avtalsluckor eller anpassning av avtal till nya omständigheter, oavsett om en eller båda parter har hemvist i Bulgarien.

AC BCCI har stärkt sin ställning som det viktigaste skiljedomsinstitutet i Bulgarien och vunnit allmänhetens förtroende genom sin ytterst professionella verksamhet när det gäller att lösa rättstvister. AC BCCI avgör varje år mellan 250 och 300 tvister, såväl internationella som inhemska. 82 % av de inhemska målen avgörs inom 9 månader, medan 66% av de internationella målen avgörs inom 12 månader.

Samtidigt deltar [skiljedomstolen](#) aktivt i processen för att förbättra skiljedomslagstiftningen. Det är endast tvister avseende sakrätter i fast egendom, ansökningar om underhåll eller rättigheter som härrör från arbetsmarknadsförhållanden och immaterial- eller familjerättsliga tvister som inte kan hänskjutas till skiljedomstolen.

Rättsdatabas

Domstolarnas webbplatser

Varje domstol i Bulgarien har en webbplats med information om hur domstolen är organiserad och domstolens verksamhet, inklusive information om pågående och avslutade mål och annan användbar information som är tillgänglig för allmänheten.

På [högsta rättsliga rådets](#) webbplats finns en detaljerad förteckning över domstolarna i Bulgarien, med adresser till domstolarna och till deras webbplatser (endast på bulgariska).

Så fort ett domstolsavgörande har meddelats offentliggörs det på webbplatsen för respektive domstol, i enlighet med [lagen om skydd av personuppgifter](#) och [lagen om skydd av sekretessbelagda uppgifter](#).

Avgöranden i mål om enskildas civilrättsliga status eller hälsotillstånd offentliggörs utan sina motiveringar.

Mer information finns på följande webbplatser:

[Högsta förvaltningsdomstolen](#)

[Militärdomstol \(Voenen sad\)](#)

Bulgariska handelskammarens [skiljedomstol \(AC BCCI\)](#)

[Internationella skiljedomstolen](#)

Senaste uppdatering: 20/05/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Tjeckien

Specialdomstolar

Generellt finns inga specialdomstolar i Tjeckien. Dock finns det specialiserade avdelningar i de allmänna domstolarna (för arbetsrätt).

Övriga specialdomstolar

Författningsdomstolen

Författningsdomstolen är den rättsliga myndighet som ska skydda konstitutionen.

Författningsdomstolen behandlar sina mål antingen i plenum eller i fyra underavdelningar om vardera tre domare.

Beslut om frågor av grundläggande nationell och rättslig betydelse kan endast fattas i plenum. Det kan t.ex. handla om förfaranden för att upphäva en parlamentslag, väcka åtal mot landets president eller förklara honom eller henne oförmögen att utöva sitt ämbete, eller att upplösa ett politiskt parti.

Förhandlingar i plenum omfattar samtliga domare och tio av dessa måste vara närvarande när ett beslut fattas. För beslut i följande frågor krävs en majoritet av nio domare: beslut om att upphäva en parlamentslag, beslut om att väcka åtal mot landets president eller förklara honom eller henne oförmögen att utöva sitt ämbete, samt avgöranden som bygger på en tolkning av lagstiftningen som avviker från ett tidigare avgörande i domstolen.

Alla andra frågor behandlas av paneler som består av tre domare. Detta kan t.ex. handla om talan som har väckts i författningsrättsliga frågor av privatpersoner eller kommuner, val- eller valbarhetstvister som rör parlamentsledamöter och behörighetskonflikter mellan statliga myndigheter och lokala självstyrande organ.

Författningsdomstolen består av 15 domare. Domarna utnämns av landets president för en förordnandetid på tio år med senatens samtycke. Det finns inga begränsningar i fråga om förnyat förordnande.

Domstolsförvaltningen leds av ordföranden och de båda vice ordförandena. Varje domare har sin egen stab med juridiska handläggare och en sekreterare.

Ytterligare information finns på [författningsdomstolens webbplats](#).

Senaste uppdatering: 15/06/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Danmark

I det här avsnittet hittar du information om hur specialdomstolar fungerar i Danmark.

Specialdomstolar

Sjö- och handelsdomstolen (Sø- og Handelsretten)

Sedan den inrättades 1862 har [Sjö- och handelsdomstolen](#) hört mål som rör sjö- och handelsrätt i hela Danmark.

Domstolens behörighet har utökats gradvis, och i dag hör domstolen mål som gäller brott mot den danska **varumärkeslagen**, **designlagen**, **marknadsföringslagen** och **konkurrenslagen** och ärenden som rör internationella handelsvillkor och andra handelsrättsliga områden.

Dessutom hör domstolens **konkursenhet** mål som gäller konkurser, betalningsinställelse, tvångsreglering av skulder och skuldsanering i Storköpenhamn.

Fastighetsdomstolen (Tinglysning retten)

[Tinglysning retten](#) inrättades den 1 januari 2007 som fastighetsdomstol med hela Danmark som geografiskt behörighetsområde.

Tinglysning retten tar stegvis över fastighetsregistreringen från distriktsdomstolarna. Fastighetsdomstolen kommer att ha hand om **registrering av lagfarter**, **inteckningar** och **andra avgifter**, **äktenskapsförord** m.m.

Fastighetsdomstolen avgör i tvister som uppkommer i samband med registrering. Domstolens avgöranden kan överklagas till Vestre Landsret.

Särskilda klagomålsdomstolen (Den Særlige Klageret)

Särskilda klagomålsdomstolen har hand om **disciplinförfaranden mot domare** och **annan domstolspersonal**, även vid Färöiska domstolen, Grönländska domstolen och Prövningstillståndsnämnden (Procesbevillingsnævnet). Dessutom kan Särskilda klagomålsdomstolen besluta om återupptagande av brottmål och jävsförklara försvaret i brottmål.

Särskilda klagomålsdomstolen består av en domare från högsta domstolen, en domare från en landsret, en domare från en distriktsdomstol, en advokat och en advokat med vetenskaplig expertkompetens.

Förvaltningsdomstolar

Det danska rättsväsendet saknar förvaltningsdomstolar.

Senaste uppdatering: 07/08/2019

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Tyskland

Här hittar du information om hur specialdomstolarna i Tyskland är organiserade.

Arbetsdomstolar (*Arbeitsgerichte*)

Arbetsdomstolar handlägger arbetsrättsliga tvister om avtalsförhållanden mellan anställda och arbetsgivare (enskild arbetsrätt). De handlägger även tvister mellan parter i ett kollektivavtal, t.ex. tvister mellan fackföreningar och arbetsgivarorganisationer (kollektiv arbetsrätt), eller mellan arbetsgivare och företagsråd.

Arbetsdomstolarna (på delstatsnivå) är domstolar i första instans. Prövningen av mål sker i s.k. kammare, som är sammansatta av en yrkesdomare och två lekmannadomare (där den ena företrädar arbetstagarsidan och den andra företrädar arbetsgivarsidan). Vissa beslut utanför den muntliga förhandlingen fattas av ordföranden utan medverkan från lekmannadomarna.

Delstaternas arbetsdomstolar (*Landesarbeitsgerichte*, som också är domstolar på delstatsnivå) prövar överklaganden av domar från arbetsdomstolarna. Även här är sammansättningen en yrkesdomare och två lekmannadomare (där den ena företrädar arbetstagarsidan och den andra företrädar arbetsgivarsidan).

Avgöranden i sista instans meddelas av [föbundsarbetsdomstolen](#) (*Bundesarbeitsgericht*). Denna fattar beslut i en sammansättning av en ordförande, ytterligare två yrkesdomare samt två lekmannadomare (där den ena företrädar arbetstagarsidan och den andra företrädar arbetsgivarsidan).

Förvaltningsdomstolar

Tre olika grenar av domstolväsendet ansvarar för prövningen av förvaltningsbeslut: de allmänna förvaltningsdomstolarna, socialdomstolarna och skattedomstolarna. En viktig egenskap hos de allmänna förvaltningsdomstolarna är att de tillämpar *ex officio*-principen och prövar ärenden "på ämbetets vägnar" (*Amtsermittlung*). Detta innebär att domstolarna ska utreda sakfrågor i mål på eget initiativ (dvs. inte bara på begäran av en part, och utan att vara bundna av beviskrav), eftersom ett materiellt korrekt domstolsavgörande ligger i allmänhetens intresse.

Allmänna förvaltningsdomstolar

De allmänna förvaltningsdomstolarna har tre instanser.

Första instans är delstaternas förvaltningsdomstolar (*Verwaltungsgerichte*).

Andra instans är förvaltningsöverdomstolarna för varje delstat (*Oberverwaltungsgericht* eller *Verwaltungsgerichtshof*).

Högsta instans är [föbundsöverdomstolen](#) (*Bundesverwaltungsgericht*).

Förvaltningsdomstolarna är ofta förstainstansdomstolar. Förvaltningsöverdomstolarna är främst besvärsinstanser, som prövar rättsliga aspekter och sakfrågor i avgöranden som meddelats av förstainstansdomstolar. Med mycket få undantag är föbundsöverdomstolen en besvärsinstans som endast prövar rättsfrågor (*Revision*).

De **allmänna förvaltningsdomstolarna** handlägger i princip alla tvister mellan förvaltningsorgan och privatpersoner om korrekt tillämpning av förvaltningslagstiftningen. I stället för förvaltningsdomstolarna är de allmänna domstolarna dock behöriga när ett förvaltningsorgan inte deltar i målet som myndighet utan som ett privat företag. Detta gäller för alla tvister som kan uppstå med anledning av sådan verksamhet. Dessutom undantas tvister som enligt lag ska prövas av en annan domstol (t.ex. skattedomstolarna, socialdomstolarna eller de allmänna domstolarna) från den allmänna förvaltningsdomsrätten.

Förvaltningsdomstolarnas beslut fattas i sammansättning med flera domare. Sammansättningen är vanligtvis tre yrkesdomare och två lekmannadomare.

Förvaltningsöverdomstolarna består vanligtvis av tre yrkesdomare. Föbundsöverdomstolen består vanligtvis av fem yrkesdomare. I

förvaltningsdomstolarna kan mål hänskjutas till en ensamdomare.

Socialdomstolar

I likhet med förvaltningsdomstolarna är socialdomstolarna uppdelade i tre instanser med motsvarande arbetsfördelning. Socialdomstolarna fungerar i regel som förstainstansdomstolar. De 14 delstatssocialdomstolarna (*Landessozialgerichte*) fungerar som appellationsdomstolar. Med ytterst få undantag är [föbunds-socialdomstolen](#) (*Bundessozialgericht*) en besvärsinstans som endast prövar rättsfrågor (*Revision*).

Socialdomstolarna är främst ansvariga för att döma i tvister om socialförsäkringsfrågor (pensioner, olycks- och sjukförsäkringar och försäkringar för långvarig vård), arbetslöshetsförsäkringar, minimiförmåner för arbetssökande och social välfärd (särskilt socialbidrag, förmåner enligt lagen om förmåner till asylsökande (*Asylbewerberleistungsgesetz*) och vissa aspekter av lagen om personer med funktionsnedsättning (*Schwerbehindertenrecht*)).

Socialdomstolarna är sammansatta av en yrkesdomare och två lekmannadomare. Delstatssocialdomstolarna och föbunds-socialdomstolen består av tre yrkesdomare och två lekmannadomare.

Skattedomstolar

Skattedomstolarna består av skattedomstolar i första instans och [föbunds-skattedomstolen](#) (*Bundesfinanzhof*), som fungerar som högsta besvärsinstans i rättsfrågor (*Revision*). Skattedomstolarnas behörighet omfattar främst tvister om uppbörd, skatter och tullar på federal nivå. Skattedomstolarna är sammansatta av tre yrkesdomare och två lekmannadomare. Föbunds-skattedomstolen består av fem yrkesdomare. I skattedomstolarna kan mål hänskjutas till en ensamdomare.

Övriga specialdomstolar

Föbunds-författningsdomstolen

[Föbunds-författningsdomstolen](#) (*Bundesverfassungsgericht*) prövar författningsfrågor på federal nivå. Domstolen fattar sina beslut grundat på den tyska grundlagen (*Grundgesetz*). De flesta av målen i föbunds-författningsdomstolen rör klagomål om tillämpningen av grundlagen. Klagomålen inges av medborgare som hävdar att deras författningenliga rättigheter har blivit åsidosatta genom en dom, ett myndighetsbeslut eller lagstiftning. Författningsbesvär

medges i regel endast när alla andra tillgängliga rättsmedel har uttömts (t.ex. när ett beslut har överklagats till högsta instans). Endast i undantagsfall kan författningsbesvär anföras direkt mot en rättsakt.

Det finns flera andra typer av förfaranden. Det rör sig framför allt om abstrakt och konkret rättslig prövning av om en lag är förenlig med författningen och förfaranden för att kontrollera om författningsmyndigheter har överskridit gränserna för sin behörighet. Vissa beslut av förbunds författningsdomstolen kan få rättsverkan. Domstolen består av två avdelningar (*Senate*), som var och en består av åtta jurister. Domstolen fattar sina beslut i sammansättning med tre domare, eller i en avdelning, oftast utan muntliga förhandlingar.

Delstaternas författningsdomstolar (*Landesverfassungsgerichte/Staatsgerichtshöfe*)

Delstaternas författningsdomstolar fungerar som författningsdomstolar på delstatsnivå. De prövar huvudsakligen tvister som rör författningsfrågor enligt delstatslagstiftningen (*Landesrecht*), som också styr inrättandet och förvaltningen av samt behörigheten för dessa domstolar.

Länkar

[Förbundsarbetsdomstolen](#)

[Förbunds förvaltningsdomstolen](#)

[Förbundssocialdomstolen](#)

[Förbundsskattedomstolen](#)

[Förbunds författningsdomstolen](#)

Senaste uppdatering: 20/05/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Estland

Här kan du läsa om förvaltningsdomstolar och specialdomstolar i det estniska domstolsväsendet.

Specialdomstolar

Enligt den estniska författningen kan specialdomstolar med särskild behörighet inrättas genom lag. Undantagsdomstolar är förbjudna.

Några specialdomstolar har inte inrättats.

Författningsdomstol

Högsta domstolen (*Riigikohus*) fungerar både som högsta domstolsinstans och som författningsdomstol.

Som författningsdomstol har högsta domstolen följande uppgifter:

Kontrollera att generell tillämplig lagstiftning eller ett beslut att inte utfärda ett lagstiftningsinstrument med allmän tillämpning överensstämmer med författningen.

Kontrollera om internationella avtal är förenliga med författningen.

Pröva framställningar om förhandsavgörande om tolkningen av författningen i förhållande till EU-rätten.

Pröva framställningar om och klagomål mot resolutioner från parlamentet (*Riigikogu*), parlamentets presidium och republikens president.

Pröva framställningar om att förklara en ledamot av parlamentet, republikens president, justitiekanslern eller riksrevisorn oförmögen att utföra sina skyldigheter.

Pröva framställningar om att upphäva behörigheten för en ledamot av parlamentet.

Beslut om godkännande av att bemyndiga parlamentets talman, när denna fungerar som republikens president, att utlysa extraordinära val till parlamentet eller vägra att kungöra en lag.

Pröva framställningar om att avsluta ett politiskt partis verksamhet.

Pröva klagomål och protester mot beslut och handlingar i valnämnder.

Enskilda personer kan inte begära prövning av lagars förenlighet med författningen.

Kontaktuppgifter till högsta domstolen finns på dess [webbplats](#).

Lagars förenlighet med författningen regleras av [lagen om författningsprövning](#) (*Põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seadus*).

Förvaltningsdomstolar

Förvaltningsdomstolarna (*halduskohus*) är **första instans** i förvaltningsmål. De agerar som oberoende rättsliga myndigheter endast i första instans.

Regionsdomstolarna (*ringkonnakohus*) fungerar som överinstans i förvaltningsmål och prövar överklaganden av domar och beslut från förvaltningsdomstolarna.

Regler om förvaltningsdomstolarnas behörighet, om förfaranden för att väcka talan vid en förvaltningsdomstol och om rättegången i förvaltningsmål återfinns i [förvaltningsprocesslagen](#) (*halduskohtumenetluse seadustik*).

Förvaltningsdomstolar

Det finns två förvaltningsdomstolar i Estland: Tallinns förvaltningsdomstol (*Tallinna Halduskohus*) och Tartu förvaltningsdomstol (*Tartu Halduskohus*).

Förvaltningsdomstolarna är indelade i lokala domstolsavdelningar.

Tallinns förvaltningsdomstol är indelad i två lokala domstolsavdelningar:

Tallinns lokala domstolsavdelning

Pärnu lokala domstolsavdelning

Tartu förvaltningsdomstol är indelad i två lokala domstolsavdelningar:

Tartu lokala domstolsavdelning

Jõhvi lokala domstolsavdelning

Regiondomstolar:

Det finns två regiondomstolar som fungerar som överinstans i förvaltningsmål:

Tallinns regiondomstol (*Tallinna Ringakonnakohus*)

Tartu regiondomstol (*Tartu Ringakonnakohus*)

Kontaktuppgifter till de estniska domstolarna finns på [domstolsverkets webbplats](#). Tillgången till kontaktuppgifterna är **gratis**.

Senaste uppdatering: 24/01/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga

meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Irland

I det här avsnittet hittar du information om specialdomstolarna i Irland i förhållande till domstolsväsendet i allmänhet. Se de sidor som behandlar [rättsystemets uppbyggnad](#) och [allmänna domstolar](#) för allmän information om domstolar.

Specialdomstolar

Småmålsdomstolen

Småmålsförfaranden är ett billigt och informellt sätt att avgöra konsumenttvister utan att någon av parterna behöver ha ett juridiskt ombud.

Småmålsdomstolen (Small Claims Court) utövar sin verksamhet inom distriktsdomstolen (District Court). Detta förfarande är avsett för krav på högst 2 000 euro när en konsument köper varor eller tjänster, drabbas av mindre sakskador eller vill ha tillbaka en deponerad hyra. Ingen domstolsförhandling krävs för obestridda fordringar. Om fordran är omtvistad och en överenskommelse inte kan nås genom förlikning, ska fallet prövas inför en domare vid distriktsdomstolen. Den domen kan i sin tur överklagas till grevskapsdomstolen (Circuit Court).

Handelsdomstolen

Handelsdomstolen (Commercial Court) är i praktiken en specialiserad avdelning vid High Court. En av handelsdomstolens viktigaste egenskaper är att den kan hantera mål snabbt. Av den anledningen har handelsdomstolen egna förfaranden som är utformade för att påskynda hanteringen av mål i domstolens målförteckning. Dessa förfaranden regleras av [Order 63A of the Rules of the Superior Courts](#).

Domstolen behandlar ärenden som klassificeras som kommersiella förfaranden enligt Order 63A.r1. Dessa omfattar tvister som rör bolagsrätt, insolvensrätt, immaterialrätt, byggbranschen, förvaltningsrätt och statsrätt. För att ett mål ska tas upp i handelsdomstolen enligt Order 63A.r1.a måste fordran eller motfordran uppgå till minst 1 000 000 euro. Det finns ingen beloppsgräns för mål som tas upp enligt regel 1b, enligt vilken bedömningen överlämnas till domaren vid handelsdomstolen.

Domstolen för ärenden som rör narkotikabehandling

DTC (Drug Treatment Court Programme) verkar inom distriktsdomstolen. Programmet erbjuder narkotikamissbrukare som dömts för brott som inte är våldsbrott att komma ur en ond cirkel av narkotika, brott och fängelsevistelser. Lämpliga kandidater bedöms utifrån sin motivation att delta i programmet.

Andra domstolar

Ett antal specialdomstolar prövar överklaganden av skatteärenden, sociala rättigheter, fordringar enligt lagstiftningen om jämlikhet, immigrationsansökningar, stadsplanering och sysselsättningsfrågor. Dessa domstolar leds inte av domare, utan av kvalificerade specialister vars beslut kan överklagas eller bli föremål för ändring av Circuit Court eller High Court.

Senaste uppdatering: 18/11/2019

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Grekland

Här hittar du information om hur specialdomstolarna i Grekland är organiserade.

Högsta förvaltningsrätten (Simvoulio tis Epikratias)

Enligt artikel 95 i författningen är detta landets **högsta förvaltningsdomstol** och den sammanträder i **plenium** eller i **avdelningar**. Plenum består av huvuddomaren, minst tio rådsmedlemmar, två biträdande rådsmedlemmar och ett domstolsbiträde.

Det finns sex **avdelningar**: I, II, III, IV, V och VI.

De första fyra avdelningarna (I, II, III och IV) ansvarar för domstolens dömande verksamhet och deras sammanträden är offentliga. Vid sammanträdena medverkar avdelningens ordförande (domstolens vice ordförande), två **rådsmedlemmar**, två biträdande rådsmedlemmar och ett **domstolsbiträde** (sammanlagt fem ledamöter).

Varje avdelning kan även sammanträda i en panel med sju ledamöter, då ytterligare två rådsmedlemmar medverkar. Detta sker endast i ärenden som domstolens ordförande redan tidigare har lagt fram för en sjuledamöterspanel, eller i mål som en femledamöterspanel hänskjutit till domstolen.

Avdelning V ansvarar för att behandla dekret och utövar disciplinära befogenheter. Den består av en ordförande (domstolens vice ordförande), minst en rådsmedlem, en biträdande rådsmedlem (som har utslagsröst när denne utövar sina befogenheter) och ett domstolsbiträde.

Avdelning VI är behörig att granska domslut som rör lagen om oppbörd av statsinkomster och för skadeståndsanspråk i tvister av förvaltningsrättslig natur.

Avdelningen har samma sammansättning som de första fyra avdelningarna.

Högsta förvaltningsdomstolens huvudsakliga **uppgifter** anges i **artikel 95.1 i författningen** och utförs enligt lag.

Den har särskilt följande befogenheter:

Efter ansökan kan den ogiltigförklara bindande, verkställbara myndighetsbeslut med hänvisning till maktmissbruk eller lagöverträdelse från myndigheternas sida.

Efter ansökan kan den pröva överklaganden av förvaltningsunderrätters slutliga avgöranden.

Prövning av förvaltningsrättsliga tvister som hänskjuts till domstolen enligt författning och annan lagstiftning.

Behandling av alla dekret av lagstiftningsnatur.

Förvaltningar måste rätta sig efter domstolens ogiltigförklaringar. Om så inte sker, står de till svars inför behöriga organ enligt lag.

Revisionsrätten

Enligt artikel 98 i författningen är revisionsrätten en **högsta domstol** med dubbla funktioner. Den har alltså både **juridiska och administrativa uppgifter**. Den bibehåller dock sin karaktär av rättsligt organ när den utövar sina administrativa befogenheter. Revisionsdomstolens sammansättning motsvarar högsta förvaltningsdomstolens. Revisionsrätten sammanträder i **plenium**, i **tre avdelningar** och **underavdelningar**.

Den har följande **huvuduppgifter**:

Kontrollera statens, lokala myndigheters och andra organs **utgifter**.

Kontrollera kontrakt av stort ekonomiskt värde, när ett statligt organ eller en jämförbar person är avtalspart.

Kontrollera statens, lokala myndigheters och andra organs **räkenskaper och balansräkning**.

Yttra sig om lagförslag på pensionsområdet eller godkännande av pensionsinstitut.

Sammanställa och lämna en rapport till parlamentet om statens räkenskaper och balansräkning.

Pröva tvister om beviljande av pensionsförmåner.

Pröva mål om statsanställdas eller militärpersonals **ansvarsskyldigheter** när det gäller skador som orsakats staten antingen avsiktligt eller genom oaktsamhet. Högsta förvaltningsrätten har inte juridisk befogenhet över revisionsrättens domar.

Andra specialdomstolar

Krigsrätten samt marinens och flygvapnets domstolar

Dessa domstolar är **specialdomstolar i brottmål**. Alla lagöverträdelser som begås av militär personal i armén, marinen eller flygvapnet är (utan undantag) underställda militärdomstolarnas prövning.

Högsta specialdomstolen

Högsta specialdomstolen är en [specialdomstol](#) som liknar en författningsdomstol i så måtto att de tvister som hör till domstolens behörighetsområde rör författningsfrågor. Enligt artikel 100 i [författningen](#) har den särskild behörighet att avgöra parlamentsvals giltighet, avsätta [parlamentsledamöter](#) samt lösa konflikter mellan landets tre högsta domstolar. Domstolens avgöranden är slutliga och kan alltså inte bestridas [med rättsliga medel](#).

Domstolen består av högsta förvaltningsdomstolens ordförande, högsta domstolens ordförande, revisionsrättens ordförande, fyra radsmedlemmar från högsta förvaltningsdomstolen och fyra från högsta domstolen (som utses genom lottdragning vartannat år).

Domstolen leds av **den ordförande för högsta förvaltningsdomstolen eller högsta domstolen som är äldst i tjänst**. När domstolen prövar mål för lösandet av konflikter och tvister av författningsrättslig natur eller tolkningen av formella lagbestämmelser, sitter även två fast anställda juridikprofessorer från grekiska universitet med i domstolen.

Specialdomstol som prövar mål om felaktiga och lagstridiga domar

Denna domstol anges i **artikel 99 i författningen** och lag 693/1977 och prövar mål om felaktiga och lagstridiga domar. Den består av ordföranden för högsta förvaltningsdomstolen, som också fungerar som ordförande. Dessutom ingår en radsmedlem från den domstolen, en radsmedlem från högsta domstolen, en radsmedlem från revisionsrätten, två fast anställda juridikprofessorer från grekiska universitet samt två advokater (medlemmar i advokaternas högsta disciplinnämnd vilka utses genom lottdragning).

Specialdomstol för ministrars ansvarsskyldigheter

Denna domstol anges i **artikel 86 i författningen**.

I varje ärende består den av **sex medlemmar från högsta förvaltningsdomstolen** och **sju från högsta domstolen**, som **parlamentets ordförande** utser genom lottdragning efter inledandet av ett rättsligt förfarande. **Domstolsförhandlingarna har formen av offentliga sammanträden** i parlamentet och leds av ledamöterna vid de två ovannämnda högsta domstolarna. Dessa måste ha utsetts eller befordrats till sina befattningar, innan parlamentet överlämnade det rättsliga ärendet. Domstolen leds av den som är högst i rang av ledamöterna från högsta domstolen som utsetts genom lottdragning. Om fler än en ledamot har samma rang, leds domstolen av den äldsta av dem. En **ledamot av åklagarmyndigheten vid högsta domstolen** agerar som allmän åklagare och utses liksom sin ersättare genom lottdragning.

Domstolen är behörig att pröva lagöverträdelser som regeringens ministrar eller biträdande ministrar begått i samband med sin tjänsteutövning. En rättegång förutsätter att parlamentet har väckt åtal vid denna domstol.

Specialdomstol som behandlar tvister om domares ersättningar

Denna domstol anges i **artikel 88 i författningen**.

Den består av ledamöterna i den specialdomstol som anges i **artikel 99 i författningen**, biträdda av ytterligare en fast anställd professor och ytterligare en domare.

Domstolen är behörig i **tvister om domares ersättningar (av alla slag)** och pensioner, om avgörandet av de berörda juridiska frågorna kan påverka lön, pension eller beskattning för ett större antal personer.

Rättsdatabaser

På webbplatsen för [högsta förvaltningsdomstolen](#) finns fler än 250 000 beslut.

Tillgången till databasen är **gratis**.

De viktigaste **förvaltningsunderrätternas webbplatser** är följande:

[Förvaltningsunderrätten i Aten](#)

[Förvaltningsunderrätten i Thessaloniki](#)

[Förvaltningsunderrätten i Pireus](#)

[Förvaltningsunderrätten i Patras](#)

[Förvaltningsunderrätten i Heraklion](#)

[Förvaltningsunderrätten i Larisa](#)

[Förvaltningsunderrätten i Alexandroupoli](#)

[Förvaltningsunderrätten i Serres](#)

[Förvaltningsunderrätten i Komotini](#)

[Förvaltningsunderrätten i Kavala](#)

[Förvaltningsunderrätten i Chania](#)

[Förvaltningsunderrätten i Ioannina](#)

På webbplatsen för [förvaltningsunderrätten i Aten](#) erbjuds följande tjänster:

Sökningar i rättspraxis

Bulletiner om rättspraxis

Följande tjänster förbereds:

Utfärdande av intyg

Uppföljning av pågående mål

Registrering av juridiska dokument

På alla övriga domstolars webbplatser erbjuds följande tjänster:

Elektronisk begäran om intyg

Uppföljning av pågående mål

På nämnda webbplatser finns även information om domstolens behörighet, historia, arbetssätt, organisationsschema, tjänstgörande domare etc.

Tillgången till databasen är generellt sett gratis. Emellertid är tillgången till rättsdatabasen förbehållen domare och kräver att användaren har särskild mjukvara och identitetskod.

De viktigaste **högre förvaltningsdomstolarnas** webbplatser är följande:

[Högre förvaltningsdomstolen i Aten](#)

[Högre förvaltningsdomstolen i Thessaloniki](#)

Följande tjänster erbjuds:

Dagliga scheman för förhandlingar

Elektronisk begäran om intyg

Uppföljning av pågående mål

Tillgången till databasen är generellt sett gratis. Emellertid är tillgången till rättsdatabasen förbehållen domare och kräver att användaren har särskild mjukvara och identitetskod.

Länkar:

[Högsta förvaltningsrätten](#)

[Revisionsrätten](#)

Senaste uppdatering: 25/06/2018

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Spanien

I artikel 117 i 1978 års spanska konstitution anges det att domstolarnas organisation och verksamhet bygger på principen om ett enhetligt domstolväsende.

De allmänna domstolarna i Spanien handlägger fyra huvudtyper av mål: tvistemål, brottmål, förvaltningsmål och social- eller arbetsrättsliga mål.

Utöver de fyra huvudtyper av mål som omfattas av de allmänna domstolarnas behörighet erkänns även militärmål som en särskild måltyp i det spanska rättssystemet, och ingår i det spanska domstolväsendet (*Poder Judicial del Estado*). De särskilda militärdomstolar som enligt lag har inrättats har ensamrätt att pröva dessa mål.

Behörighetskonflikter mellan domstolar med ansvar för något av de områden som omfattas av den allmänna behörigheten handläggs av en särskild avdelning vid högsta domstolen (*Tribunal Supremo*) – avdelningen för behörighetskonflikter (*Sala de Conflictos de Jurisdicción*) – som består av högsta domstolens chefsdomare, två domare från den avdelning av högsta domstolen som ansvarar för det område som berörs av konflikten och två domare från avdelningen för militärfrågor (*Sala de lo Militar*). Alla dessa domare utses av domstolarnas allmänna råd (*Consejo General del Poder Judicial*).

Inom sitt allmänna behörighetsområde kan vissa domstolar specialisera sig på en viss typ av mål. Det finns t.ex. specialdomstolar för våld mot kvinnor, handelsdomstolar, domstolar med specialuppgifter i samband med avkunnande av dom och ungdomsdomstolar.

I lagen om domstolväsendet (*Ley Orgánica del Poder Judicial* – LOPJ) föreskrivs följande specialdomstolar:

HANDELSDOMSTOLAR

Handelsdomstolarna (*Juzgados de lo Mercantil*) är en form av specialdomstolar som har funnits sedan den 1 september 2004. De räknas som tvistemålsdomstolar.

TERRITORIELL BEHÖRIGHET

Normalt finns en eller flera handelsdomstolar i varje provins. Deras behörighet omfattar hela provinsen, och de har sitt säte i provinshuvudstaden.

Handelsdomstolar får även inrättas på andra orter än i provinshuvudstäderna om detta är påkallat med hänsyn till befolkningsstrukturen, förekomsten av industriella centrum och handelscentrum och befintlig näringsverksamhet. I så fall ska domstolens territoriella behörighet anges i varje enskilt fall.

Det får inrättas handelsdomstolar med territoriell behörighet som sträcker sig över två eller flera provinser inom samma autonoma region.

MATERIELL BEHÖRIGHET

Handelsdomstolarna prövar tvister i samband med **insolvens**, i enlighet med bestämmelserna i konkurslagstiftningen.

Handelsdomstolarna prövar även tvister om bland annat illojal konkurrens, industriella rättigheter, immateriella rättigheter och reklam, samt tvister med anknytning till lagstiftningen om rörelseidkande bolag och kooperativ.

Handelsdomstolarna får **erkänna och verkställa utländska domar och andra domstolsavgöranden och skiljedomar** som faller inom ramen för deras behörighetsområde, om denna behörighet inte tillkommer andra domstolar enligt internationella fördrag eller andra bestämmelser.

ÖVERKLAGANDEN

Avgöranden som har meddelats av handelsdomstolar i första instans får överklagas till provinsdomstolen i de fall som föreskrivs i lag. Detta gäller dock inte avgöranden som har meddelats i konkursmål som rör arbetsrättsliga frågor. Dessa ska prövas av den eller de avdelningar vid provinsdomstolarna som särskilt har specialiserat sig på detta, i enlighet med bestämmelserna i lagen om domstolväsendet.

Andra överklaganden kan inges i de fall som anges i lagen om domstolväsendet.

DOMSTOLAR FÖR GEMENSKAPSVARUMÄRKEN

Handelsdomstolarna i Alicante fungerar som domstolar för gemenskapsvarumärken (*Juzgados de Marca Comunitaria*). De har ensamrätt att pröva alla tvister som rör rådets förordning (EG) nr 40/94 av den 20 december 1993 om gemenskapsvarumärken och rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning.

Deras territoriella behörighet omfattar då hela Spanien, och det är endast då de benämns domstolar för gemenskapsvarumärken.

De räknas som tvistemålsdomstolar.

Den eller de avdelningar vid provinsdomstolen i Alicante som specialiserar sig på detta område har dessutom i andra instans ensamrätt att pröva sådana överklaganden som avses i artikel 101 i rådets förordning (EG) nr 40/94 av den 20 december 1993 om gemenskapsvarumärken och rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning. Deras territoriella behörighet omfattar då hela Spanien, och det är endast då de benämns domstolar för gemenskapsvarumärken.

KRIMINALVÅRDSDOMSTOLAR

Kriminalvårdsdomstolar (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) utför de funktioner som anges i den allmänna kriminalvårdslagen (*Ley General Penitenciaria*) beträffande verkställande av fängelsestraff och tvångsmedel, domstolsprövning av kriminalvårdens disciplinära befogenheter, skydd för de rättigheter och förmåner som tillkommer de personer som är intagna på kriminalvårdsanstalter samt övriga områden som föreskrivs i lag. De räknas som brottmålsdomstolar.

TERRITORIELL BEHÖRIGHET

Inom ramen för det straffrättsliga systemet har varje provins en eller flera särskilda kriminalvårdsdomstolar.

I Madrid finns en eller flera centrala kriminalvårdsdomstolar. Deras behörighet omfattar hela Spanien.

MATERIELL BEHÖRIGHET

Kriminalvårdsdomstolar utför de funktioner som anges i den allmänna kriminalvårdslagen beträffande verkställande av fängelsestraff och tvångsmedel, domstolsprövning av kriminalvårdens disciplinära befogenheter, skydd för de rättigheter och förmåner som tillkommer de personer som är intagna på kriminalvårdsanstalter samt övriga områden som föreskrivs i lag.

ÖVERKLAGANDEN

Provinsdomstolarna prövar i de fall som föreskrivs i lag överklaganden av avgöranden som meddelats av kriminalvårdsdomstolar i provinsen.

Andra överklaganden kan inges i de fall som anges i lagen om domstolsväsendet.

UNGDOMSDOMSTOLAR

TERRITORIELL BEHÖRIGHET

Varje provins har minst en ungdomsdomstol (*Juzgado de Menores*). De har sitt säte i provinshuvudstaden, och deras behörighet omfattar hela provinsen.

Madrid har en central ungdomsdomstol vars behörighet omfattar hela Spanien. Den prövar de mål som den tilldelas enligt lagstiftningen om underårigas straffansvar.

MATERIELL BEHÖRIGHET

Ungdomsdomstolarna är behöriga att pröva brott som har begåtts av personer i åldrarna 14–18 år.

Ungdomsdomstolarna utför de arbetsuppgifter som föreskrivs i lagstiftningen beträffande underåriga som har begått brottsliga gärningar samt de arbetsuppgifter i samband med underåriga som dessa domstolar har tilldelats i lag.

ÖVERKLAGANDEN

Provinsdomstolarna prövar i de fall som föreskrivs i lag överklaganden av avgöranden som meddelats av ungdomsdomstolar i provinsen.

Andra överklaganden kan inges i de fall som anges i lagen om domstolsväsendet.

KVINNOVÅLDSDOMSTOLAR

TERRITORIELL BEHÖRIGHET

Varje distrikt har åtminstone en domstol som prövar mål om våld mot kvinnor (*Juzgado de Violencia sobre la Mujer*). De har sitt säte i distriktshuvudstaden, och deras behörighet omfattar hela provinsen. De namnges efter den kommun där de har sitt säte.

På förslag av domstolarnas allmänna råd, och i förekommande fall efter en rapport från regeringen i den autonoma regionen (i de fall där behörigheten har decentraliserats till den autonoma regionen), kan regeringen genom kunglig förordning utsträcka behörigheten för de specialdomstolar som prövar mål om våld mot kvinnor till två eller flera distrikt inom samma provins.

Domstolarnas allmänna råd kan, efter en rapport från den ledande avdelningen (*Salas de Gobierno*), i de domkretsar där så krävs och beroende på arbetsbelastningen tillåta att mål som handläggs av dessa domstolar i förekommande fall prövas av en förstainstans- och förundersökningsdomstol (*Juzgado de Primera Instancia e Instrucción*) eller en lokal brottmålsdomstol (*Juzgado de Instrucción*).

I de domkretsar där det bara finns en förstainstans- och förundersökningsdomstol ska denna domstol pröva de mål som omfattas av kvinnovåldsdomstolarnas behörighet.

De räknas som brottmålsdomstolar.

MATERIELL BEHÖRIGHET

På det straffrättsliga området får kvinnovåldsdomstolarna, i enlighet med de förfaranden och rättsmedel som föreskrivs i straffprocesslagen (*Ley de Enjuiciamiento Criminal*) bland annat handlägga följande typer av ärenden:

Förundersökningar avseende brott enligt de kapitel i strafflagen (*Código Penal*) som rör mord, abort, misshandel, misshandel av foster, frihetsbrott, brott mot den personliga integriteten, sexualbrott och andra brott som förövats genom våld eller hot om våld och som riktats mot gärningsmannens nuvarande eller tidigare hustru eller mot en kvinna som denne har haft ett motsvarande förhållande med, även om de inte har levt tillsammans, samt förundersökningar avseende brott mot egna eller hustruns eller sambons barn, eller mot barn eller omyndiga personer med funktionsnedsättning som gärningsmannen lever tillsammans med eller som i praktiken står under hustruns eller sambons myndighet, skydd, förmyndarskap, vård eller tillsyn, inklusive om det samtidigt har utövats könsrelaterat våld.

Förundersökningar avseende brott mot familjerättigheter och familjeskyldigheter, om den som brottet riktar sig mot tillhör någon av de kategorier som anges i föregående punkt.

Beslut om skydd av brottsoffer, med förbehåll för den behörighet som tillkommer jourdomstolen (*Juez de Guardia*).

Prövning och avgörande av mål som rör mindre förseelser som enligt lag omfattas av kvinnovåldsdomstolarnas behörighet, om brottsoffret är en av de personer som avses i punkten ovan.

Utfärdande och verkställighet av de ömsesidiga instrument som rör brottmålsdomar inom EU som omfattas av dessa domstolars behörighet.

Brottsutredningar till följd av de överträdelser som anges och bestraffas i artikel 468 i strafflagen när den person som har lidit skada på grund av att det brott vars straff, interimistiska åtgärd eller säkerhetsåtgärd inte har iakttagits är den personens nuvarande eller tidigare hustru, eller en kvinna som gärningsmannen har eller har haft ett motsvarande förhållande med, även om de inte har levt tillsammans, samt förundersökningar avseende brott mot egna eller hustruns eller sambons barn, eller mot barn eller personer med enligt lag erkänd funktionsnedsättning som lever tillsammans med gärningsmannen eller som står under hustruns eller sambons myndighet, skydd, förmyndarskap eller vård.

På det straffrättsliga området får kvinnovåldsdomstolarna, i enlighet med de förfaranden och rättsmedel som föreskrivs i straffprocesslagen (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) bland annat handlägga följande typer av ärenden:

Mål om föräldraskap, moderskap och faderskap.

Mål om annullering av äktenskap, hemskillnad och äktenskapsskillnad.

Mål om förhållandet mellan far och barn.

Mål avsedda att anta eller ändra åtgärder som rör familjeärenden.

Mål som uteslutande rör vårdnad om barn eller utbetalning av underhållsbidrag till barn som en part krävt av den andra parten.

Mål om behov av samtycke vid adoption.

Mål om överklagande av förvaltningsbeslut beträffande skydd av minderåriga.

Kvinnovåldsdomstolarna har exklusiv behörighet på det civilrättsliga området när följande villkor är uppfyllda:

Twistemålet rör något av de områden som anges i föregående avsnitt.

Någon av parterna i tvistemålet har utsatts för könsrelaterat våld.

Någon av parterna i tvistemålet har medverkat i utövandet av det könsrelaterade våldet som gärningsman, anstiftare eller medhjälpare.

En brottmålstalan har väckts vid kvinnovåldsdomstolen beträffande ett brott eller en mindre förseelse till följd av våld mot kvinnor, eller ett besöksförbud har meddelats avseende en person som har utsatts för könsrelaterat våld.

Om domstolen finner att det av de handlingar som har kommit till domstolens kännedom inte är uppenbart att det rör sig om könsrelaterat våld får domstolen avvisa talan och hänskjuta den till behörig domstol.

Medling är inte tillåtet i något av dessa fall.

ÖVERKLAGANDEN

Provinsdomstolen får i de fall som föreskrivs i lag pröva överklaganden av avgöranden som har meddelats av kvinnovåldsdomstolarna i provinsen.

Andra överklaganden kan inges i de fall som anges i lagen om domstolsväsendet.

SÄRSKILDA ORGAN SOM HAR INRÄTTATS GENOM BESLUT AV DOMSTOLARNAS ALLMÄNNA RÅD

Att det finns specialdomstolar i Spanien strider inte mot principen om ett enhetligt domstolsväsende, eftersom de utgör en del av de allmänna domstolar som handlägger de fem typerna av mål. Specialdomstolar kan inte enbart inrättas med stöd av lagen om domstolsväsendet, som t.ex. handelsdomstolar, ungdomsdomstolar och kvinnoväldsdомstolar, utan även av domstolarnas allmänna råd i enlighet med artikel 98 i ovan nämnda lag, t.ex. familjedomstolar (*Juzgados de Familia*), utmätningsdomstolar (*Juzgados de Ejecución Hipotecaria*) och utsökningsdomstolar (*Juzgados de Ejecutorias*).

Andra specialdomstolar

I artikel 117 i avdelning VI (om domstolsväsendet) i 1978 års spanska konstitution anges att domstolarnas organisation och verksamhet bygger på principen om ett enhetligt domstolsväsende.

Denna princip tar sig uttryck i att det bara finns ett enda domstolsväsende med en enda domarkår som utgör de allmänna domstolarna.

Enligt den spanska konstitutionen utgår rättvisan från folket och rättskipningen handhas å Konungens vägnar av oberoende domare med en fast ämbetsperiod som kan hållas till svars för sina handlingar och endast är underkastade lagens föreskrifter.

Domare kan endast entledigas, stängas av, förflyttas eller pensioneras på de grunder och med beaktande av det skydd som föreskrivs i lag.

Endast de domstolar som inrättats enligt lag får utöva dömande makt. Detta gäller både meddelande av och verkställighet av dom. Utövandet av den dömande makten ska ske i enlighet med de behörighetsregler och processuella regler som föreskrivs i lag.

Domstolar får inte utöva några andra befogenheter än ovanstående befogenheter och de befogenheter som de uttryckligen har tilldelats i lag för att säkerställa en viss rättighet.

I olika avdelningar i konstitutionen föreskrivs att två konstitutionella domstolar ska inrättas utanför domstolsväsendet. Dessa organ är helt självständiga och opartiska organ och är endast underkastade lagens föreskrifter.

Det rör sig om konstitutionsdomstolen (*Tribunal Constitucional*) och revisionsdomstolen (*Tribunal de Cuentas*).

KONSTITUTIONSDOMSTOLEN

Den spanska konstitutionsdomstolen tillhör inte det allmänna domstolsväsendet.

Konstitutionsdomstolen är den högsta uttolkaren av konstitutionen. Den är oberoende och endast underkastad konstitutionen och motsvarande lag.

Den har unik behörighet, och dess behörighet omfattar hela landet.

SAMMANSÄTTNING

Konstitutionsdomstolen består av tolv domare som utnämns av Konungen. Av dessa utnämns fyra på förslag av deputeradekammaren (*Congreso de los Diputados*), med tre femtedels majoritet bland dess ledamöter, fyra på förslag av senaten (*Senado*), två på förslag av regeringen och två på förslag av domstolarnas allmänna råd. De utser sin ordförande och en vice ordförande.

MATERIELL BEHÖRIGHET

Konstitutionsdomstolen får döma i de fall och på det vis som lagen föreskriver. Behörigheten omfattar

talán om författningsstridighet beträffande lagar, föreskrifter och författningar med ställning som lag,

talán om kränkning av sådana allmänna rättigheter och friheter som föreskrivs i artikel 53.2 i konstitutionen,

konstitutionella behörighetstvister mellan staten och de autonoma regionerna eller mellan autonoma regioner,

tvister mellan statens konstitutionella organ,

prövning av om internationella överenskommelser är förenliga med konstitutionen.

Mer information finns på: [☞ Konstitutionsdomstolen](#)

REVISIONSDOMSTOLEN

Revisionsdomstolen är det högsta kontrollorganet över statens och den offentliga sektorns finanser och ekonomiska förvaltning.

Revisionsdomstolen har egen behörighet men tillhör organisatoriskt den lagstiftande makten och sorterar direkt under det spanska parlamentet (*Cortes Generales*).

SAMMANSÄTTNING

Revisionsdomstolen har tolv ledamöter med titeln revisionsråd (*Consejeros de Cuentas*). Av dessa utnämns sex av deputeradekammaren (parlamentets andra kammare) och sex av senaten (parlamentets första kammare). De har samma oberoende och fasta ämbetsperiod som domare, och omfattas av samma regler om vilka uppdrag som är oförenliga med ämbetet.

FUNKTIONER

Revisionsdomstolen har två funktioner, nämligen en kontrollfunktion och en dömande funktion.

Kontrollfunktionen, som karaktäriseras av att den är intern, fortlöpande och sker i efterhand, innebär att revisionsdomstolen ska kontrollera om den offentliga sektorn tillämpar principerna om laglighet, effektivitet och ekonomi i sin ekonomiska och finansiella verksamhet.

Den dömande funktionen innebär att domstolen ska pröva det redovisningsansvar som åligger den som har till uppgift att förvalta allmänna tillgångar, medel och tillhörigheter, och syftar till att erhålla ersättning för allmänna medel som har förskingrats, för vilka felaktiga, ofullständiga eller inga underlag finns, eller som har skadats av andra orsaker eller förfaranden.

Mer information finns på: [☞ Revisionsdomstolen](#).

SEDVANERÄTTSDOMSTOLAR

Enligt artikel 125 i konstitutionen är sedvanerättsdomstolarna ett sätt för allmänheten att bli delaktig i rättskipningen.

Enligt artikel 19 i lagen om domstolsväsendet utgörs sedvanerättsdomstolarna (*tribunales consuetudinarios*) av Vattendomstolen i Vega de Valencia (*Tribunal de las Aguas de la Vega Valencia*) och Godmansrådet i Murcia (*Consejo de Hombres Buenos de Murcia*). Båda dessa är sedvanerättsliga institutioner som handlägger vattentvister.

Båda dessa spanska sedvanerättsdomstolar är sedan 2009 uppförda på Unescos representativa lista över mänsklighetens immateriella kulturarv. De är ett levande bevis på vilken förmåga grupper av människor har att i demokratisk anda skapa komplexa institutioner bland sina medlemmar.

VATTENDOMSTOLEN I VEGA DE VALENCIA

Detta är den äldsta rättsinstitutionen i Europa.

Den har lokal behörighet i Valencia.

Den består av åtta lekmän som väljs i demokratisk ordning av bönderna i Huerta Valenciana (en bördig region i Valencia). Dess uppgift är att på ett rättvist sätt fördela vattenresurserna mellan dem som äger jordbruksmark i området, lösa tvister som uppkommer mellan bönderna samt fastställa sanktioner vid överträdelser av bevakningsföreskrifterna.

GODMANSRÅDET I MURCIA

Godmansrådet i Murcia har funnits sedan medeltiden. Det institutionaliserades och reglerades 1849 som det högsta rättsliga organet i Huerta de Murcia (en bördig region i Murcia). Rådet består av en ordförande, en sekreterare och fem andra ledamöter.

Godmansrådet håller offentliga förhandlingar varje torsdag i kommunfullmäktiges sammanträdessal och avgör alla mål samma dag eller senast i samband med nästkommande förhandling. Rådet kungör sina avgöranden i sin helhet, och beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal faller ordförandens röst avgörandet. Den enda påföljd som rådet får utdöma är penningböter. Rådets avgöranden är slutliga och verkställbara.

Mer information finns på: [Godmansrådet](#).

Länkar

- [SPANIENS ALLMÄNNA DOMSTOLSRÅD](#)
- [SPANSKA KONSTITUTIONSDOMSTOLEN](#)
- [SPANSKA REVISIONSDOMSTOLEN](#)
- [SPANSKA SEDVANERÄTTSDOMSTOLAR](#)

Senaste uppdatering: 22/05/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Frankrike

I det här avsnittet hittar du en översikt över författnings- och förvaltningsdomstolarna i Frankrike.

Författningsdomstolen (Conseil constitutionnel)

Författningsdomstolen som inrättades genom **Femte republikens konstitution** av den 4 oktober 1958, befinner sig inte högst upp i någon hierarki av allmänna domstolar eller förvaltningsdomstolar. I den bemärkelsen är Författningsdomstolen inte någon **domstol i högsta instans**.

Författningsdomstolen består av **9 ledamöter**. En tredjedel av ledamöterna byts ut vart tredje år. De utses, för **en nioårsperiod som inte kan förlängas**, av Frankrikes president respektive talmännen för parlamentets båda kamrar (senaten och nationalförsamlingen). **Före detta presidenter** är automatiskt ledamöter av Författningsdomstolen på livstid, förutom medan de har något uppdrag som inte går att förena med att vara ledamot.

Författningsdomstolens ordförande utses av presidenten bland domstolens ledamöter.

Det finns **inga ålders- eller yrkeskrav** för att bli ledamot av Författningsdomstolen. Dock är det **inte möjligt** att samtidigt vara ledamot och medlem av regeringen eller Ekonomiska och sociala rådet (Conseil économique et social), eller att inneha mandat som fördelas genom demokratiska val. Dessutom finns det regler som säger att vissa yrken inte kan kombineras med att vara ledamot av Författningsdomstolen; dessa regler är desamma som de för parlamentsledamöter.

Författningsdomstolen är en **permanent institution**, och dess arbetsrytm beror på de ärenden som den får hänskjutna till sig. Domstolen sammanträder och beslutar enbart i **plenum**. **Beslutsförehetsreglerna** säger att minst **sju domare** måste vara närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden skiljeröst. Det finns ingen möjlighet att redovisa en avvikande mening. Diskussionerna under arbetet och plenarsammanträdena är liksom omröstningarna **inte offentliga** och **inga redogörelser för dem publiceras**.

Förfarandet är skriftligt och kontradiktoriskt. Vid valrelaterade tvister kan parterna dock kräva att bli hörda. Dessutom kan parterna eller deras representanter höras i samband med utredning av prioriterade frågor om förenlighet med konstitutionen.

Författningsdomstolens **befogenheter** kan delas in i två kategorier:

En dömande funktion som omfattar två olika slags tvister:

Tvister rörande regler

Den preventiva kontrollen av förenligheten med konstitutionen är en abstrakt process som är valfri när det gäller vanliga lagar och internationella åtaganden, och obligatorisk när det gäller vissa grundläggande ("organiska") lagar och för arbetsordningarna för parlamentets kamrar. Denna kontroll sker efter parlamentets omröstning men före promulgeringen av lagen, ratificeringen eller godkännandet av det internationella åtagandet respektive ikraftträdandet av kamrarnas arbetsordningar. När kontrollen är valfri kan initiativet till den tas antingen av en politisk myndighet (presidenten, premiärministern, nationalförsamlingens talman eller senatens talman) eller av 60 ledamöter av nationalförsamlingen respektive senaten.

Kontrollen av förenligheten med konstitutionen på grundval av en invändning infördes den 1 mars 2010 i samband med ikraftträdandet av den prioriterade frågan om förenligheten med konstitutionen. Sedan detta datum kan alla enskilda, under handläggningen av ett ärende vid domstol, bestrida en lagbestämmels förenlighet med de rättigheter och friheter som garanteras genom konstitutionen. Högsta förvaltningsdomstolen (Conseil d'État) eller Högsta domstolen (Cour de cassation) kan hänskjuta frågan till Författningsdomstolen, som ska pröva denna inom tre månader.

Som **bedömare av fördelningen av befogenheter** mellan lagar och förordningar kan Författningsdomstolen få ärenden avseende "nedgradering" av en lagbestämmelse hänskjutna till sig, antingen under lagstiftningsförfarandets gång av talmannen för den berörda kammaren (nationalförsamlingen eller senaten) eller av regeringen, eller i efterhand av premiärministern.

Tvister rörande val och folkomröstningar

Författningsdomstolen prövar om **presidentvalet har gått rätt till och om de folkomröstningar** vars resultat domstolen tillkännager har genomförts korrekt. Domstolen prövar också om parlamentsledamöterna har valts på ett korrekt sätt och om de uppfyller kraven för att få vara ledamöter.

Väljarna har stora möjligheter att väcka talan vid Författningsdomstolen och antalet sådana fall har ökat betydligt i och med antagandet av lagstiftningen om finansieringen av utgifter i samband med val. Författningsdomstolen bedömer (som överklagandeinstans) sådana frågor som rör kandidater i parlaments- och presidentval.

En rådgivande funktion

Författningsdomstolen avger yttranden på officiell förfrågan från statschefen om genomförandet av **artikel 16 i konstitutionen** (om **särskilda befogenheter i samband med kriser**) och därefter om beslut som fattas genom återopande av sådana befogenheter.

I övrigt rådfrågar regeringen Författningsdomstolen om **texter som rör hur presidentval och folkomröstningar ska organiseras**.

Alla beslut har en och samma form, vilket inbegriper följande:

Hänvisningar till tillämpliga texter och proceduraspekter.

Motiveringar i form av skäl där de återopade grunderna analyseras, de tillämpliga principerna anges och svar på frågan lämnas.

En avslutande beslutsdel indelad i artiklar där den antagna lösningen redovisas.

Besluten är bindande för statsmakterna och för alla förvaltningsmyndigheter och domstolar. De **kan inte överklagas**. Inte bara beslutsdelen utan även de skäl som utgör ett nödvändigt underlag för denna har **laga kraft**. Författningsdomstolen tillåter dock överklaganden för korrigerande av väsentliga fel.

En beslutsdel som förklarats oförenlig med konstitutionen inom ramen för den preventiva kontrollen får inte promulgeras eller tillämpas.

En beslutsdel som förklarats oförenlig efter en prioriterad fråga om förenlighet med konstitutionen upphävs från och med Författningsdomstolens offentliggörande av beslutet eller vid ett senare datum som fastställs genom detta beslut. Författningsdomstolen fastställer de villkor och begränsningar enligt vilka de effekter som beslutsdelen har medfört kan ifrågasättas.

Effekten av besluten i valrelaterade tvister varierar – från ogiltigförklaring av röstsedlar till ogiltigförklaring av själva valförloppet – och kan innebära att en kandidat förklaras ej valbar och/eller att en person som blivit vald måste avgå.

Besluten **delges** parterna och **offentliggörs** i **Republiken Frankrikes officiella tidning**, tillsammans med texten för ansökan från parlamentet och regeringens anmärkningar när Förvaltningsdomstolen fäller utslag om den preventiva kontrollen.

Dessutom finns samtliga beslut sedan verksamhetens början att tillgå på [Förvaltningsdomstolens webbplats](#).

Förvaltningsdomstolar

Förvaltningsdomstolarnas funktioner

Kontrollen av den offentliga förvaltningen ombesörjs av **förvaltningsdomstolar som är oberoende av förvaltningen** (principen om att den förvaltande och den dömande makten är separata) och är åtskilda från de allmänna domstolarna (principen om två domstolstyper). Kontrollen kan även ombesörjas av förvaltningsorgan, men då är dessa organs beslut i sin tur föremål för kontroll genom domstolarna.

Förvaltningsdomstolen (tribunal administratif) är **allmän förvaltningsdomstol i första instans**. Det finns även en mängd **specialiserade förvaltningsdomstolar** av olika slag, bl.a. följande:

Finansiella domstolar (regionala revisionskamrar [chambres régionales des comptes] och Revisionsrätten [Cour des comptes]).

Socialbidragsdomstolar (socialbidragsnämnder [commissions d'aide sociale] på departementsnivå och nationell nivå).

Disciplindomstolar (Budget- och finansdisciplindomstolen [Cour de discipline budgétaire et financière], Högsta domarrådet [Conseil supérieur de la magistrature], disciplinnämnder för olika yrkessammanslutningar, universitetsnämnder m.fl.).

Dessa domstolars och nämnders avgöranden överklagas i princip hos **appellationsdomstolarna för förvaltningsmål** (cours administratives d'appel), och deras domar kan i sin tur överklagas hos **Högsta förvaltningsdomstolen** (Conseil d'Etat). Utöver sin roll att i likhet med Högsta domstolen (Cour de cassation) kontrollera att procedur- och rättsreglerna har tillämpats korrekt i de överklagade domstolsbesluten, fungerar Högsta förvaltningsdomstolen också i vissa tvister – bl.a. rörande ministrars rättsakter av förordningskaraktär – som första och enda instans.

Behörighetskonflikter mellan de båda domstolstyperna avgörs av en särskild domstol (Tribunal des conflits) som består av lika många ledamöter av Högsta domstolen och Högsta förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolen kontrollerar att lagarna är förenliga med konstitutionen, men prövar inte förvaltningens rättsakter eller handlande.

Förvaltningsdomstolarnas interna organisation

Förvaltningsdomstolarna (42 stycken) och **appellationsdomstolarna för förvaltningsmål** (8 stycken) är organiserade i **avdelningar** vars antal och inriktning varierar beroende på personalstyrkan och domkretschefens beslut om den interna organisationen. Högsta förvaltningsdomstolen har däremot bara en avdelning (avdelningen för tvister) som ägnar sig åt domstolsfunktionen (de övriga sektionerna, som kallas "administrativa", fullgör Högsta förvaltningsdomstolens rådgivande funktion).

Avdelningen för tvister vid Högsta förvaltningsdomstolen består av tio underavdelningar som är specialiserade på olika tvisteämnen. Domar som rör allmänna rättsfrågor meddelas av två underavdelningar gemensamt (9 ledamöter). Om ett mål är mer komplicerat eller känsligt kan det prövas av avdelningen för tvister (underavdelningarnas ordförande, avdelningsordföranden och de biträdande ordförandena; 17 ledamöter) eller församlingen för tvister (alla avdelningsordförandena, med Högsta förvaltningsdomstolens vice ordförande som församlingsordförande; 13 ledamöter).

Ställning för förvaltningsdomstolarnas ledamöter

Förvaltningsdomstolarnas ledamöter saknar traditionellt ställning som yrkesdomare (magistrats) i den bemärkelse som avses i den franska konstitutionen – en ställning som bara domarna vid allmänna domstolar åtnjuter. I stället omfattas de av de allmänna tjänsteföreskrifterna för statstjänstemän. Av det skälet har den lagstiftning som är tillämplig på förvaltningsdomstolarnas ledamöter under lång tid inte innehållit några regler som skilt sig från dem som är tillämpliga på övriga tjänstemannakategorier. Under 1980-talet skedde dock en ändring på den här punkten och **förvaltningsdomstolarnas ledamöter fick ett större lagstadgat oberoende**, så att de flesta i dag tenderar att jämställas dem med yrkesdomarna vid de allmänna domstolarna. Så sker i själva verket också i vissa lagstiftningstexter, och samtliga regler som styr deras karriärutveckling garanterar dem de facto fullständigt oberoende.

Yrkesdomarna vid de allmänna domstolarna tillhör alla en och samma yrkeskår, men förvaltningsdomarna tillhör två olika kårer: en bestående av ledamöterna av Högsta förvaltningsdomstolen och en bestående av ledamöterna av förvaltningsdomstolarna och appellationsdomstolarna för förvaltningsmål. Under lång tid fanns de regler som var tillämpliga på de båda kårerna i olika lagstiftningstexter, men numera omfattas både Högsta förvaltningsdomstolens ledamöter och ledamöterna av förvaltningsdomstolarna och appellationsdomstolarna för förvaltningsmål av bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen (Code de justice administrative).

Rättsdatabaser på området

Rättsdatabaserna i Frankrike finns offentligt tillgängliga på internet inom ramen för en offentlig tjänst. Webbplatsen [Légifrance](#) innehåller följande:

I databasen "JADE" finns beslut av Högsta förvaltningsdomstolen (Conseil d'Etat), domstolen för prövning av behörighetskonflikter mellan allmän domstol och förvaltningsdomstol (Tribunal des conflits) och appellationsdomstolarna för förvaltningsmål (cours administratives d'appel) samt ett urval av beslut av förvaltningsdomstolarna (tribunaux administratifs).

I databasen "CONSTIT" finns beslut av Förvaltningsdomstolen (Conseil constitutionnel).

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja, tillgången till databasen är **kostnadsfri**.

Kortfattad beskrivning av innehållet

Databasen "JADE" innehåller 230 000 beslut och det tillkommer årligen 12 000 nya beslut; databasen "CONSTIT" innehåller 3 500 beslut och det tillkommer varje år 150 nya beslut.

Länkar

[Domstolarnas behörighet – Frankrike](#)

Senaste uppdatering: 17/01/2017

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Kroatien

Specialdomstolarna utgörs av handelsdomstolar (*trgovački sudovi*) och förvaltningsdomstolar (*upravni sudovi*) som första instans samt Kroatiens småbrottsöverdomstol (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*), Kroatiens handelsöverdomstol (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*) Kroatiens högsta förvaltningsdomstol (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) som andra instans.

De har följande behörighetsområden:

Handelsdomstolar

Det finns nio handelsdomstolar (i Zagreb, Split, Rijeka, Osijek, Bjelovar, Varaždin, Zadar, Pazin och Dubrovnik)

som

prövar tvister samt rättsvårdsärenden när så föreskrivs i särskild lag,

agerar i ärenden som rör registrering samt att föra domstolsregister,

handlägger ansökningar om företags bildande, verksamhet och nedläggning,

prövar ansökningar om konkursförklaring och genomför förfarandet före en konkurs samt själva konkursförfarandet,

beslutar om noteringar i registret över fartyg och yachter i frågor som delegerats till handelsdomstolen enligt sjöfartslagen samt besluta om begränsning av fartygsägarnas skadeståndsansvar och klagan mot de slutliga grunderna för slutbetalning av gemensamt haveri, såvida annat inte föreskrivs i lagen för en särskild typ av mål,

erkänner såväl utländska domstolsbeslut som skiljedomar i handelstvister,

säkrar bevis för förfaranden som omfattas av domstolarnas behörighet,

vidtar skyddsåtgärder i förfaranden och i samband med förfaranden som omfattas av domstolarnas behörighet,

ger internationell rättshjälp vid bevisupptagning i handelsmål,

utför andra uppgifter som fastställs i lag.

[Kroatiens handelsdomstolar](#)

Förvaltningsdomstolar

Det finns fyra förvaltningsdomstolar i Kroatien (i Zagreb, Split, Rijeka och Osijek), som

prövar talan mot specifika beslut fattade av offentligrättsliga organ,

prövar talan mot offentligrättsliga organs agerande,

prövar mål som rör underlåtelse att fatta enskilda beslut eller ett offentligrättsligt organs underlåtelse att vidta åtgärder inom en föreskriven tidsfrist,

prövar mål som rör administrativa avtal och genomförandet av administrativa avtal,

prövar andra mål som föreskrivs i lag.

[Kroatiens högsta förvaltningsdomstol](#)

Kroatiens småbrottsöverdomstol

Prövar ordinära rättsmedel mot distriktsdomstolarnas avgöranden i småbrottsärenden samt mot offentligrättsliga organs beslut som genomför

överträdelseförfaranden i första instans, när så föreskrivs i en särskild lag.

prövar behörighetstvister mellan distriktsdomstolar i småbrottsärenden,

prövar extraordinära rättsmedel mot slutliga och bindande beslut som rör småbrott där detta föreskrivs i en specifik lag,

prövar överklagande inom ramen för internationellt rättsligt samarbete med EU:s medlemsstater i ärenden som rör brott inom deras jurisdiktion,

övervakar att domare som prövar småbrottsärenden fullgör sina åligganden korrekt,

utför andra uppgifter som fastställs i lag.

Kroatiens småbrottsöverdomstol

Ulica Augusta Šenoje 30

10 000 Zagreb

Tfn: +385 1 480 75 10

Fax: +385 1 461 12 91

e-postadress: predsjednik@vpsrh.pravosudje.hr

<http://sudovi.pravosudje.hr/VPSRH/>

Kroatiens handelsöverdomstol

Prövar överklaganden av handelsdomstolarnas avgöranden i första instans,

löser territoriella behörighetskonflikter mellan handelsdomstolar och avgör frågor om delegering av behörighet till handelsdomstolarna,

utför andra uppgifter som fastställs i lag.

Kroatiens handelsöverdomstol

Berislavićeva 11

10 000 Zagreb

Tfn: +385 1 489 68 88

Fax: +385 1 487 23 29

<http://www.vtsrh.hr/>

Kroatiens högsta förvaltningsdomstol

Prövar överklaganden av förvaltningsdomstolarnas domar och beslut som kan överklagas,

prövar allmänna lagars lagenlighet,

prövar behörighetskonflikter mellan förvaltningsdomstolar,

prövar andra mål som föreskrivs i lag.

Kroatiens högsta förvaltningsdomstol

Frankopanska 16

10 000 Zagreb

Tfn: +385 1 480 78 00

Fax: +385 1 480 79 28

<http://www.upravisudrh.hr/>

Senaste uppdatering: 20/05/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Italien

Här hittar du information om hur specialdomstolarna i Italien är organiserade.

Specialdomstolar – Inledning

Det italienska domstolsväsendet förvaltas i det italienska folkets namn, och enligt den italienska författningen är domstolarna endast underställda lagen. Enligt artikel 102 i författningen utövas den dömande makten av allmänna domstolar och regleras av reglerna om rättssystemets funktionssätt. Detta innebär att inga extraordinära domstolar eller specialdomstolar får inrättas (förutom sådana som uttryckligen föreskrivs i lag). Det får endast inrättas särskilda avdelningar vid de allmänna domstolarna. I dessa får även behöriga medborgare som inte är medlemmar av domarkåren ingå. Författningen innehåller dock bestämmelser om domstolar som inte är den del av rättssystemet (de allmänna domstolarna).

Specialdomstolar

När det gäller civilrättsliga ärenden (i den vidaste betydelsen av detta begrepp) delas italienska domstolar upp i "allmänna domstolar" och "förvaltningsdomstolar". **Förvaltningsdomstolarna** är behöriga att skydda berättigade intressen och – på särskilda områden som anges i lag – enskildas rättigheter gentemot myndigheter. Förvaltningsdomstolarna består av de regionala förvaltningsdomstolarna (*Tribunale Amministrativo Regionale* – TAR), som fungerar som förstainstansdomstolar, och högsta förvaltningsdomstolen (*Consiglio di Stato*), som fungerar som appellationsdomstol. De allmänna domstolarna har behörighet i ärenden som rör "enskildas rättigheter". Förvaltningsdomstolarna har behörighet i ärenden som rör "berättigade intressen". Lagen om förvaltningsdomstolar (*codice di giustizia amministrativa* – CGA) – som också förtecknar de olika typerna av domstolar – ingår i lagstiftningsdecret nr 104/2010 (*decreto legislativo n. 104 del 2010*). [Lagen om förvaltningsdomstolar](#) (CGA) är kostnadsfritt tillgänglig på franska, engelska och tyska.

En annan domstol är **revisionsrätten** (*Corte dei conti*). Den har behörighet i ärenden som rör de offentliga räkenskaperna och andra ärenden som föreskrivs i lag. Lagen om revisionsrätten (*codice di giustizia contabile*) ingår i lagstiftningsdecret nr 174/2016 (*decreto legislativo n. 174 del 2016*).

Italien har även **skattedomstolar**, och deras rättegångsregler anges i lagstiftningsdecret nr 546/1992 (*decreto legislativo n. 546 del 1992*). Behörigheten på skatteområdet utövas av provinsskattedomstolarna (*Commissioni Tributarie Provinciali* – CTP), som fungerar som förstainstansdomstolar, och av de regionala skattedomstolarna (*Commissioni Tributarie Regionali* – CTR), som fungerar som appellationsdomstolar. Skattedomstolarna är behöriga att pröva alla tvister rörande alla former av skatter, inklusive regionala, provinsiella och kommunala skatter och avgifter som betalas till det italienska hälsovårdssystemet (*Servizio sanitario nazionale*), extraskatter och tilläggs skatter, tillhörande påföljder, och ränta och andra tilläggsavgifter.

Domar som meddelats av specialdomstolar kan överklagas till högsta kassationsdomstolen (*Corte Suprema di Cassazione*) om de rör en rättsfråga (artikel 111 i författningen).

Senaste uppdatering: 27/05/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [el](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Specialdomstolar - Cypern

I Cypern finns följande specialdomstolar:

Förvaltningsdomstolen (*Διοικητικό Δικαστήριο*)

Familjedomstolar (*Οικογενειακό Δικαστήριο*)

Arbetsdomstolar (*Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών*)

Hyresdomstolen (*Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων*)

Militärdomstolen (*Στρατιωτικό Δικαστήριο*)

Specialdomstolar

Förvaltningsdomstolen

Förvaltningsdomstolen har ensamrätt att som första instans pröva överklaganden enligt artikel 146 i konstitutionen av ett förvaltningsbeslut eller en förvaltningsmyndighets eller myndighetsutövande persons handling eller underlåtenhet att handla. Förvaltningsdomstolen får upphäva varje verkställbart förvaltningsbeslut som innebär en överträdelse eller maktmissbruk eller som strider mot lagen eller konstitutionen. Om överklagandet rör ett skatteärende eller ett förfarande om internationellt skydd får domstolen ändra hela eller delar av det relevanta beslutet.

Familjedomstolar

Familjedomstolarna har exklusiv behörighet att pröva ansökningar om äktenskapsskillnad, vårdnad av barn och underhålls- och förmögenhetstvister mellan makar som tillhör den grekisk-ortodoxa kyrkan.

Om parterna tillhör en av de övriga religiösa grupperna i Cypern, dvs. armenier, maroniter eller romerska katoliker, har familjedomstolen för religiösa grupper behörighet att pröva ovanstående frågor.

Det finns tre familjedomstolar, en för Nicosia och Kyrenia, en för Limassol och Paphos och en för Larnaca och Famagusta. För hela Cypern finns det också en familjedomstol för religiösa grupper med säte i Nicosia.

Mål i familjedomstolen handläggs av en ensamdomare, utom vid ansökan om äktenskapsskillnad, som handläggs av en panel med tre domare.

Arbetsdomstolar

Arbetsdomstolarna har exklusiv behörighet att pröva alla arbetstvister på grund av uppsägning av anställningsförhållande, t.ex. ersättning på grund av rättsstridig uppsägning (utom då det yrkade beloppet överstiger ett belopp motsvarande två årslöner, då behörigheten ligger hos distriktsdomstolen), lön under uppsägningstiden, avgångsvederlag och yrkanden som grundar sig på anställningsavtalet, t.ex. upplupna löner, årlig semester, en extra månadslön eller bonusar. De har också behörighet att pröva civilrättsliga krav som grundar sig på lagen om skydd under havandeskap och moderskap (*Ο περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμος*), fall av olika behandling och sexuella trakasserier på arbetsplatsen och tvister mellan understödsfonder (*Ταμεία Πρόνοιας*) och deras medlemmar.

Arbetsdomstolarna är sammansatta av en ordförande eller lagfaren domare, som är medlem av Cyperns domstolsväsende (*Δικαστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας*), och två lekmannadomare som utsetts på rekommendation av arbetsgivarens och arbetstagarernas företrädare. Lekmannadomarna har en rent rådgivande funktion.

Det finns för närvarande tre arbetsdomstolar i Cypern, med säte i Nicosia, Limassol och Larnaca.

Hyresdomstolen

Hyresdomstolen har behörighet att pröva frågor om återtagande av uthyrda fastigheter, fastställande av skäliga hyror och övriga underordnade eller tillkommande frågor.

Varje hyresdomstol är sammansatt av en ordförande, som är medlem av domarkåren, och två lekmän som utsetts av hyresgästernas och hyresvärdarnas företrädare. Dessa har en rent rådgivande funktion. Domstolen har två avdelningar.

Militärdomstolen

Militärdomstolen har behörighet att pröva lagöverträdelse som begåtts av militär personal i strid med den militära strafflagen (*Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας*), lagen om nationalgardet (*Ο περι Εθνικής Φρουράς Νόμος*), strafflagen (*Ποινικός Κώδικας*) eller någon annan lag, oavsett vilket straff som utdömts. I undantagsfall kan även privatpersoner ställas inför militärdomstolen om detta föreskrivs i den militära strafflagen eller någon annan lag. Om den anklagade har överstes rang eller högre har militärdomstolen samma sammansättning som en brottmålsdomstol.

Domstolens ordförande är en domare som tillhör Cyperns rättsväsende. Två arméofficerare fungerar som biträdande domare. De utnämns av Cyperns högsta lagråd.

Rättsdatabaser

Det finns fortfarande ingen officiell rättsdatabas. Det finns ett antal privata rättsdatabaser, varav några tillhandahåller tjänster till abonnenter och några ger fri tillgång.

De innehåller information om domstolsavgöranden och primärlagstiftning.

Senaste uppdatering: 22/05/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Lettland

Det här avsnittet ger en översikt över specialdomstolarna i Lettland.

Republiken Lettlands författningsdomstol (*Satversmes tiesa*)

Av [Lettlands författning](#) följer att Lettland har en **författningsdomstol**, dvs. en oberoende rättslig institution som inom ramen för sitt behörighetsområde prövar huruvida lagen är förenlig med författningen. Den handlägger även andra ärenden i enlighet med vad lagen föreskriver. Författningsdomstolen kan ogiltigförklara lagar och andra författningar eller delar av dessa.

Enligt artikel 16 i [lagen om författningsdomstolen](#) prövar författningsdomstolen **ärenden om** lagars och andra författningars förenlighet med författningen,

huruvida internationella avtal som undertecknats eller ingåtts av Lettland (innan och efter det att sådana avtal har godkänts av det lettiska parlamentet (*Saeima*)) är förenliga med författningen,

huruvida lagar och andra författningar (eller delar av dessa) är förenliga med andra rättsregler med högre rang i normhierarkin, lagenligheten av vissa bestämmelser (utom förvaltningsbestämmelser) som utfärdats av *Saeima*, regeringen, presidenten, talmannen eller premiärministern, lagenligheten av beslut varigenom en minister efter delegering från regeringen har upphävt en lokal myndighets beslut, huruvida lettisk nationell lagstiftning är förenlig med internationella avtal som Lettland har ingått och som inte strider mot författningen.

Författningsdomstolen har sju domare som utses genom majoritetsomröstning i parlamentet (minst 51 röster). Tre domare utses på rekommendation av minst tio parlamentsledamöter, två på regeringens rekommendation och två på rekommendation av högsta domstolens samlade domarkollegium. Kandidater till ämbetet som domare i författningsdomstolen utses bland Lettlands domarkår.

Författningsdomstolen kan inte ta upp ärenden på eget initiativ utan prövar endast mål på ansökan av i lag angivna personer och organ.

Följande kan ansöka om inledandet av ett förfarande för att pröva huruvida internationella avtal som undertecknats eller ingåtts av Lettland (innan och efter det att sådana avtal har godkänts av *Saeima*), eller huruvida lagar och andra författningar (eller delar av dessa) är förenliga med andra rättsregler med högre rang i normhierarkin, eller huruvida lettisk nationell lagstiftning är förenlig med internationella avtal som Lettland har ingått och som inte strider mot författningen:

Presidenten.

Parlamentet (*Saeima*).

Minst tjugo av parlamentets ledamöter.

Regeringen.

Riksåklagaren.

Statsrevisionsrådet (*Valsts kontroles padome*).

En lokal myndighet.

Ombudsmannen (*tiesībsargs*), om den institution eller tjänsteman som fattade det ifrågasatta beslutet inte gör en rättelse inom den tidsfrist som ombudsmannen har fastställt.

En domstol som prövar ett tviste-, brott- eller förvaltningsmål.

En domare vid en inskrivningsmyndighet i samband med registrering av en fastighet eller därtill knutna rättigheter i fastighetsregistret.

Varje person vars grundläggande författningensliga rättigheter har kränkts.

Det rättsliga rådet (*Tieslietu padome*), inom dess lagstadgade behörighetsområde.

Följande kan ansöka om inledandet av ett förfarande för att pröva lagenligheten av vissa bestämmelser (utom förvaltningsbestämmelser) som utfärdats av *Saeima*, regeringen, presidenten, talmannen eller premiärministern:

Presidenten.

Parlamentet (*Saeima*).

Minst tjugo av parlamentets ledamöter.

Regeringen.

Det rättsliga rådet, inom dess lagstadgade behörighetsområde.

Rätten att ansöka om inledandet av ett förfarande för att pröva lagenligheten av beslut varigenom en minister efter delegering från regeringen har upphävt en lokal myndighets beslut tillkommer den lokala myndigheten.

Författningsdomstolen i dess sammansättning med samtliga domare prövar ärenden som rör författningensligheten hos lagar och regeringsförfordningar, den nationella lagstiftningens överensstämmelse med internationella avtal som Lettland har ingått och som inte strider mot författningen samt

författingsenligheten hos internationella avtal som har undertecknats eller ingåtts av Lettland (innan eller efter det att dessa godkänns av *Saeima*) och hos andra rättsakter eller delar av dessa. Alla andra typer av ärenden prövas i en sammansättning med tre domare, om inte författingsdomstolen beslutar annat. Författingsdomstolens avgöranden är slutgiltiga och vinner laga kraft när de meddelas. Författingsdomstolens dom och tolkning av en ifrågasatt bestämmelse är bindande för alla statliga och lokala institutioner, myndigheter och tjänstemän, inklusive domstolarna, samt för fysiska och juridiska personer. En bestämmelse som författingsdomstolen förklarar vara oförenlig med en annan bestämmelse av högre rang anses ogiltig från den dag då författingsdomstolens dom offentliggörs, om inte författingsdomstolen beslutar annat. Om författingsdomstolen finner att ett internationellt avtal som undertecknats eller ingåtts av Lettland strider mot författningen måste regeringen omedelbart vidta åtgärder för att ändra, säga upp, tillfälligt upphäva tillämpningen av eller frånträda avtalet.

Rättsdatabaser

Databasens namn och adress

[Författingsdomstolens rättspraxis \(sökfunktion\)](#)

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja, tillgång till databasen är **kostnadsfri**.

Kort beskrivning av innehållet

Databasen innehåller avgöranden från Republiken Lettlands författingsdomstol.

Ytterligare information

Sökgränssnitt och domar finns på lettiska och engelska.

Länkar

[Republiken Lettlands författning](#)

Senaste uppdatering: 27/05/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Litauen

Här hittar du information om Litauens specialdomstolar.

Specialdomstolar (*specializuotī teismai*)

[Litauens författingsdomstol](#) (*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas*) garanterar **konstitutionens** överhöghet inom rättssystemet.

Författingsdomstolen avgör författingsrättsliga mål och prövar om lagar och andra rättsakter som parlamentet antar är förenliga med konstitutionen, och huruvida de rättsakter som antas av presidenten eller regeringen är förenliga med konstitutionen eller lagstiftningen.

Förvaltningsdomstolar (*administraciniai teismai*)

I Litauen finns sex förvaltningsdomstolar:

Litauens högsta förvaltningsdomstol (*Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas*)

Fem regionala förvaltningsdomstolar

Högsta förvaltningsdomstolen

[Högsta förvaltningsdomstolen](#) (*Vyriausiasis administracinis teismas*) är såväl första instans som slutinstans för vissa förvaltningsärenden som anges i lag. Den är också överprövningsinstans för distriktsdomstolarnas beslut, avgöranden och förelägganden och för de regionala domstolarnas beslut i förvaltningsärenden.

Högsta förvaltningsdomstolen tar också upp ansökningar om omprövning av avgöranden i förvaltningsärenden i vissa fall som anges i lag, bland annat i fråga om ordningsföreselser. Högsta förvaltningsdomstolen har utvecklat en enhetlig praxis för förvaltningsdomstolarna genom att tolka och tillämpa lagar och andra bestämmelser.

Regionala förvaltningsdomstolar (*apygardų administraciniai teismai*)

Regionala förvaltningsdomstolar är särskilda domstolar som inrättats för att pröva klagomål och framställningar rörande förvaltningsbeslut och myndigheters åtgärder och avstående från att vidta åtgärder.

Dessa domstolar prövar frågor som rör den **offentliga förvaltningen**, till exempel administrativa rättsakters laglighet, skattetvister osv.

Innan man vänder sig till förvaltningsdomstol finns det möjlighet att få ett beslut eller en åtgärd granskad av en kommunal eller regional nämnd för förvaltningstvister eller av **Högsta nämnden för förvaltningstvister** (*Vyriausioji administracinių ginčų komisija*).

Senaste uppdatering: 18/02/2019

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Luxemburg

I det här avsnittet finns en översikt över specialdomstolar i Luxemburg.

Specialdomstolar inom ramen för det allmänna domstolssystemet

Överklagandenämnden för socialförsäkringsärenden och övernämnden för socialförsäkringsärenden

Tvister i socialförsäkringsfrågor som rör medlemskap eller anslutning, avgifter, administrativa böter och förmåner, utom de som omfattas av artikel 317 eller rör artiklarna 147 och 148 i socialförsäkringslagen (*Code des assurances sociales*), avgörs av överklagandenämnden för socialförsäkringsärenden (*Conseil arbitral de la sécurité sociale*). Domarna kan överklagas till övernämnden för socialförsäkringsärenden (*Conseil supérieur de la sécurité sociale*).

Överklagandenämndens slutliga beslut och övernämndens avgöranden kan överklagas till kassationsdomstolen (*Cour de cassation*).

Förvaltningsdomstolar

Högsta förvaltningsdomstolen

Om inte annat föreskrivs i lag kan avgöranden från lägre förvaltningsdomstolar (*Tribunal administratif*) överklagas till högsta förvaltningsdomstolen (*Cour administrative*), som ligger i Luxemburg. Överklagandena gäller enskilda förvaltningsrättsliga beslut samt beslut i mål om **ogiltigförklaring** av förvaltningslagstiftning. Högsta förvaltningsdomstolen avgör också överklagade domar från andra förvaltningsdomstolar i mål om ändring av beslut där dessa domstolar enligt speciallagstiftning är behöriga.

Advokater som får föra talan vid de allmänna domstolarna får också föra talan vid högsta förvaltningsdomstolen. Däremot får endast advokater som är upptagna på förteckning i i advokatsamfundets (*conseils des ordres des avocats*) årligen uppdaterade advokatförteckning leda förundersökningar och upprätta rättegångshandlingar.

I mål vid högsta förvaltningsdomstolen företräds staten av en regeringstjänsteman eller en advokat.

Förvaltningsdomstolen

Förvaltningsdomstolen (*Tribunal administratif*) har sitt säte i staden Luxemburg och handlägger mål som gäller oskicklighet i tjänsten, myndighetsmissbruk och brott mot lagar eller författningar som ska skydda enskildas intressen. Det rör sig om **överklaganden** av alla **förvaltningsbeslut** som enligt lagar och författningar inte kan överklagas på annat sätt och om ogiltigförklaring av annan förvaltningslagstiftning, oavsett vilken myndighet som utfärdat den.

Domstolen avgör också mål om direkta skatter och kommunala skatter och avgifter.

Förvaltningsdomstolens avgöranden kan överklagas till högsta förvaltningsdomstolen.

Förvaltningsdomstolen prövar överklaganden av beslut från direktören vid myndigheten för direkt beskattning (*Administration des contributions directes*) enligt vad som anges i relevant lagstiftning.

Andra specialdomstolar

Författningsdomstolen

Författningsdomstolen (*Cour Constitutionnelle*) meddelar domar om huruvida **lagar är förenliga med författningen**, förutom vid lagar om ratificering av internationella fördrag.

Om en part inför allmän domstol eller förvaltningsdomstol ifrågasätter om en lag är förenlig med författningen ska domstolen lägga fram ärendet för författningsdomstolen, om den inte anser att a) det inte krävs någon prövning av frågan för att fälla ett avgörande, b) frågan helt saknar grund eller c) författningsdomstolen redan har avgjort en fråga rörande samma sak.

Författningsdomstolen består av högsta domstolens ordförande (*Cour supérieure de justice*), högsta förvaltningsdomstolens ordförande, de båda domarna vid kassationsdomstolen och de fem domare som utsetts av storhertigen efter gemensamt yttrande från högsta domstolen och högsta förvaltningsdomstolen. Författningsdomstolen består av en enda avdelning med fem domare.

Rättsdatabaser på området

Se [☞ avsnittet om domstolar](#) på justitieministeriets webbplats.

Är tillgången till uppgifter i databasen kostnadsfri?

Ja, tillgång till databasen är **kostnadsfri**.

Kort innehållsbeskrivning

Se webbplatsen för [☞ överklagandenämnden för socialförsäkringsärenden och övernämnden för socialförsäkringsärenden](#).

Se [☞ förvaltningsdomstolarnas](#) webbplats.

Se [☞ författningsdomstolens](#) webbplats.

Länkar

[☞ Justitieministeriet](#)

Senaste uppdatering: 20/05/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Ungern

Här hittar du information om hur de ungerska specialdomstolarna är uppbyggda.

Specialdomstolar

Förvaltnings- och arbetsdomstolar

Enligt den ungerska grundlagen är domstolssystemet uppbyggt i flera nivåer, *med specialdomstolar för vissa frågor. Inom ramen för domstolssystemet arbetar även förvaltnings- och arbetsdomstolarna som specialdomstolar.*

Förvaltnings- och arbetsdomstolarna inrättades den 1 januari 2013. Innan dess hanterades uppgifterna av den tidigare arbetsdomstolen och allmän domstol.

Förvaltnings- och arbetsdomstolarna utgör första instans för prövning av förvaltningsbeslut, arbetslivsfrågor och övriga arbetsrättsliga frågor, samt andra ärenden som enligt lag ingår i deras jurisdiktion. I andra instans prövas ärendena i allmän domstol eller av högsta domstolen i frågor som avser rättstillämpningen.

Författningsdomstol

Författningsdomstolen arbetar självständigt och oberoende av de övriga domstolarna.

Författningsdomstolens uppgift är att skydda grundlagarna. Domstolen har sitt säte i Budapest.

Författningsdomstolen är sammansatt av femton ledamöter som utses för en tolvårsperiod av det ungerska parlamentet, med två tredjedels majoritet. Bland domstolens ledamöter utser parlamentet därefter, med två tredjedels majoritet, en ordförande för domstolen. Han eller hon är ordförande under hela sin mandattid i domstolen. Domstolens ledamöter får inte vara medlemmar i politiska partier eller ha politiska uppdrag. Författningsdomstolens organisation, uppgifter och funktioner fastställs i författningsrättsliga lagar och omfattar bland annat följande:

Pröva om antagna men ännu inte promulgerade lagar är förenliga med grundlagen.

På domstols begäran pröva grundlagsrättsliga frågor i enskilda rättsfall.

I konstitutionella mål pröva grundlagsrättsliga frågor i enskilda rättsfall.

I konstitutionella mål pröva om domar är förenliga med grundlagen.

Pröva förenligheten med grundlagen hos lagstiftning som antagits enligt regeringsbeslut eller på initiativ antingen av en fjärdedel av parlamentsledamöterna eller av ombudsmannen för de grundläggande rättigheterna (alapvető jogok biztosa).

Pröva lagarnas förenlighet med internationella överenskommelser.

Utföra övriga uppgifter och åligganden som anges i grundlag eller författningsrätten.

Inom ramen för de åligganden som avses i led b, c och e får författningsdomstolen annullera sådana lagar och rättsliga avgöranden som befins strida mot grundlagen.

Inom ramen för de åligganden som avses i led d får författningsdomstolen annullera domar som befins strida mot grundlagen.

Inom ramen för de åligganden som avses i led f kan författningsdomstolen annullera lagar och rättsliga avgöranden som befins strida mot internationella överenskommelser.

Domstolen får även verkställa de rättsverkningar som följer av författningsrättsliga lagar.

Rättsdatabas

Mer information finns på [ungerska författningsdomstolens](#) webbplats.

Länkar

[Ungerska författningsdomstolens officiella webbplats](#)

[Ungerska domstolarnas officiella webbplats](#)

Senaste uppdatering: 06/04/2017

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Malta

Här hittar du information om Maltas specialdomstolar.

Specialdomstolar

Constitutional Court (författningsdomstolen)	Andra instans Överprövning	Domstolen behandlar överklaganden av avgöranden som rör kränkningar av mänskliga rättigheter, tolkning av författningen och lagars ogiltighet . Den har också behörighet att avgöra frågor om ledamöterna i representanthuset och eventuella ärenden rörande val av dessa ledamöter.	Under ledning av <i>Chief Justice</i> och två andra <i>judges</i>
First Hall of the Civil Court (första instansen vid tvistemålsdomstolen)	Första instans	Första instansen vid tvistemålsdomstolen behandlar också ärenden om påstådda kränkningar av de mänskliga rättigheter och grundläggande friheter som skyddas av författningen och av Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.	Under ledning av en <i>judge</i>
Industrial Tribunal (domstol för industrimål)	Första instans	Domstolen behandlar ärenden om felaktiga uppsägningar och diskriminerande eller annan olaglig behandling på arbetsplatsen .	Under ledning av en ordförande
Rent Regulation Board (hyresnämnd)	Första instans	Nämnden behandlar ärenden om förändringar i hyresvillkor , inklusive hyreshöjningar och uppsägning av hyresavtal. Ärendena måste gälla hyresavtal som ingicks före den 1 juni 1995.	Under ledning av en <i>magistrate</i>
Land Arbitration Board (skiljedomsorgan för fastighetsärenden)	Första instans	<i>Land Arbitration Board</i> behandlar ärenden om klassificering av exproprierad mark, det offentliga ändamålet med exproprieringen och vilken ersättning ägaren har rätt till.	Under ledning av en <i>magistrate</i>
Rural Lease Control Board (kontrollstyrelse för jordbruksarrenden)	Första instans	Styrelsen behandlar ärenden om jordbruksarrenden och fordringar från ägare vid uppsägning av arrenden.	Under ledning av en <i>magistrate</i>
Administrative Review Tribunal (förvaltningsnämnd)	Första instans	Nämnden har befogenhet att pröva administrativa beslut .	Under ledning av en <i>judge</i> eller <i>magistrate</i>
Partition of Inheritances Tribunal (domstol för fördelning av arv)	Första instans	Domstolen avgör arvstvister.	Under ledning av en skiljedomare
Competition and Consumer Appeals Tribunal (domstol för överklaganden i konkurrens- och konsumentärenden)	Överprövning	Domstolen behandlar och avgör överklaganden av beslut, föreskrifter eller åtgärder från generaldirektoratet för konkurrens och generaldirektoratet för konsumentfrågor. Domstolens avgöranden är slutgiltiga utom i undantagsfall då det är möjligt att överklaga. Sådana överklaganden får dock bara gälla rättsfrågor.	Under ledning av en <i>judge</i> och två ledamöter
Court of Revision of Notarial Acts (domstol för granskning av notariehandlingar)	Första instans	Domstolen övervakar alla notarier, notariatsarkiv och det offentliga registret. Den har befogenhet att besöka och inspektera notariatsarkiven, det offentliga registret och notariatskontor och besluta om disciplinära påföljder. Domstolen kan också besluta om korrigeringar av felaktiga uppgifter i det offentliga registret.	Består av ledamöter som kallas <i>visitors</i>

Förvaltningsdomstolar

Rättslig omprövning är ett förfarande som innebär att ett beslut av ett ministerium, en myndighet eller ett organ granskas och eventuellt upphävs om domstolen konstaterar att det är olagligt.

Alla som vill klaga på ett offentligt beslut eller en offentlig åtgärd som berör dem kan använda sig av detta förfarande. Artikel 469A i kapitel 12 i *Laws of Malta* (Maltas lagstiftning) är den artikel som ger domstolarna sådana befogenheter. Men även utan denna lagstiftning kan den rättsliga omprövningen betraktas som en av **domstolarnas inneboende befogenheter** på grundval av den normala maktfördelningsprincipen i demokratiska stater.

De allmänna domstolarna – det vill säga *First Hall of the Civil Court* (första instansen i tvistemålsdomstolen) – har behörighet i sådana frågor, med rätt att överklaga till *Court of Appeal* (appellationsdomstolen).

The Administrative Justice Act (lag om förvaltningsrättskipning) trädde i kraft den 1 januari 2009. Genom den inrättades **Administrative Review Tribunal** (specialdomstol för administrativ prövning). Denna oberoende och opartiska specialdomstol prövar administrativa beslut och avgör tvister som hänskjuts till den. Specialdomstolens ordförande är eller har varit judge eller magistrate på Malta. Det går att överklaga specialdomstolens beslut till *Court of Appeal*.

Andra specialdomstolar

Lokala specialdomstolar

Lokala specialdomstolar är en integrerad del av rättssystemet på Malta. De kan ses som en **förlängning av domstolarna**, och behandlar lagöverträdelse som är av mer trivial natur, men som kan vara mycket störande för allmänheten. De lokala domstolarna leds av en *Commissioner for Justice*, som utses och avsätts på samma sätt som en *magistrate*. Detta garanterar att alla medborgare får möjlighet att ta upp sina klagomål, samtidigt som man ser till att de grundläggande principerna om rätten till en opartisk rättegång respekteras. Det finns nio lokala domstolar med flera lokala underavdelningar.

Rättsdatabaser

På sidan "**Domstolsväsen i medlemsstaterna – Malta**" finns mer information om användbara databaser och [länkar](#).

Länkar

- [Ministeriet för rättsliga frågor, kultur och lokalstyre](#)
- [Domstolstjänster](#)
- [Domar på nätet](#)
- [Domstolsförfarande](#)
- [Domstolskalendarium](#)
- [Statistik](#)
- [Exekutiva auktioner](#)
- [Formulär \(på maltesiska\)](#)
- [Maltas lagstiftning](#)

Senaste uppdatering: 18/02/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Nederländerna

Här hittar du information om specialdomstolarnas organisation i Nederländerna.

Förvaltningsdomstolar

I Nederländerna finns följande förvaltningsdomstolar:

Distriktsdomstolar (*Rechtbank*): första instans för samtliga förvaltningsmål

Appellationsdomstolarna (*Gerechtshof*): appellationsdomstol för skattemål

Högsta domstolen (*Hoge Raad*): högsta domstolen för skattemål

Centrala appellationsdomstolen (*Centrale Raad van Beroep*): appellationsdomstol (och slutlig instans) för mål som gäller social trygghet

Appellationsdomstolen för handelsmål (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*): appellationsdomstol (och slutlig instans) för socialekonomisk förvaltningsrätt

Högsta förvaltningsdomstolens avdelning för förvaltningsrättsliga mål (*Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State*): appellationsdomstol (och slutlig instans) för alla förvaltningsmål som inte avgörs av andra appellationsdomstolar.

Rättsdatabaser

Information finns på webbsidan för [domstolsväsendet i Nederländerna](#).

Länkar

- [Information om specialdomstolarna](#) (på engelska)

Senaste uppdatering: 25/02/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [de](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Specialdomstolar - Österrike

I följande avsnitt finns information om specialdomstolar på civilrättens och straffrättens områden.

Specialdomstolar på civilrättens och straffrättens områden

I princip handlägger varje domstol alla typer av mål.

I Österrikes största städer finns det emellertid ett antal specialiserade domstolar:

I Wien finns det fem sådana domstolar som handlägger tvistemål, brottmål, handelsrättsliga mål (två domstolar) respektive mål som rör sysselsättning och social trygghet.

I Graz finns det två sådana domstolar, varav den ena handlägger brottmål och den andra övriga mål.

Till de **arbetsrättsliga målen** hör främst civilrättsliga tvister med anknytning till anställningsförhållanden, som definieras i § 50 i lagen om anställning och socialförsäkring (*Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz*). De omfattas av ett eget förfarande, där de normalt tillämpliga civilprocessbestämmelserna kompletteras av vissa särbestämmelser.

Första instans i arbetsrättsliga mål är regiondomstolen (*Landesgericht*), med undantag för Wien, där arbets- och socialförsäkringsdomstolen (*Arbeits- und Sozialgericht*) är första instans. Andra instans är den högre appellationsdomstolen (*Oberlandesgericht*) och som högsta instans fungerar högsta domstolen (*Oberste Gerichtshof*). Målen prövas av en avdelning (*Senat*) inom den berörda domstolen. Oavsett instans är domstolen domför med en eller flera lagfarna domare och en lekmannadomare från vardera arbetsgivar- och arbetstagsidan.

Reglerna för att överklaga till högre instans är i stort sett samma som i vanliga tvistemål, men vissa särskilda begränsningar gäller. Högsta domstolen prövar rättsfrågor av principiell betydelse, oavsett belopp som står på spel.

Handelsrättsliga mål, det vill säga tvister där åtminstone en av parterna är näringsidkare (se 51 § i *Jurisdiktionsnorm* – lag om rättegången i tvistemål och om domstolsväsendet), handläggs med få undantag som vanliga tvistemål. De lagfarna domarna vid den dömande avdelningen biträds i första och andra instans av en lekmannadomare som företräder näringslivet (så är dock inte fallet i högsta domstolen).

Domstolarna handlägger även civilrättsliga ärenden där det inte föreligger någon tvist i egentlig mening (**rättsvårdsärenden**). Det kan gälla fastställande av förlikningar, förmyndarskaps- och vårdnadsärenden eller andra ärenden där det som regel inte råder tvist mellan två parter med motstående intressen. Rättsvårdsärenden avgörs i de flesta fall av distriktsdomstol i första instans, av regiondomstol i andra instans och av högsta domstolen i sista instans. I första instans prövas ärendena som regel av en ensamdomare eller av en domstolstjänsteman med juridisk utbildning (*Rechtspfleger*), och i andra och tredje instans av en domstol som är sammansatt av tre eller fem lagfarna domare.

Även reglerna för överklagande är ungefär desamma som i tvistemål. Möjligheterna att överklaga till högre instans är dock inte lika begränsade. Det är dessutom tillåtet att i begränsad utsträckning åberopa nya omständigheter i andra instans.

Ärenden av detta slag är av mycket skiftande karaktär och därför gäller ofta specialregler för olika fall.

Förvaltningsdomstolar

Sedan den 1 januari 2014 finns det inte längre möjlighet att överklaga ett förvaltningsbeslut till en annan, högre myndighet utanför domstolsväsendet. Myndighetsbeslut kan i stället överklagas till den federala förvaltningsdomstolen eller en delstatsförvaltningsdomstol (genom s.k. *Beschwerde*), som prövar målet i sak. Förvaltningsdomstolarnas avgöranden kan under vissa omständigheter överklagas med avseende på rättsfrågor till högsta förvaltningsdomstolen (*Verwaltungsgerichtshof*) genom s.k. *Revision*.

Andra specialdomstolar

Särskild ställning

"Domstolarna för offentlig rätt", dvs. författningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen, har en särskild ställning inom Österrikes rättssystem. De är oberoende domstolar, men liksom de nya förvaltningsdomstolar som har inrättats från och med den 1 januari 2014 är de åtskilda från justitieministeriet och organisatoriskt självständiga. Båda finns i Wien och deras behörighet omfattar hela landet.

De skiljer sig från de allmänna domstolarna också genom att de inte prövar tvistemål och brottmål (inte ens som överprövningsinstans), utan har särskilda uppgifter på den offentliga rättens område. Från och med den 1 januari 2015 är det dock på vissa villkor möjligt för parterna i mål som prövats av en allmän domstol att vända sig till högsta förvaltningsdomstolen med en ansökan om upphävande av en lag eller ett beslut.

Författningsdomstolen

Författningsdomstolens viktigaste uppgift är att kontrollera att lagar överensstämmer med författningen och de grundläggande rättigheterna. Den ska särskilt granska att följande typer av rättsakter och beslut är förenliga med författningen:

Förbundslagar och delstatslagar.

Myndighetsförfordningar (*Verordnungen*).

Slutliga myndighetsbeslut (*Bescheide*).

Författningsdomstolen har vid behov rätt att upphäva sådana rättsakter och beslut.

I motsats till domare vid andra domstolar är domarna vid författningsdomstolen inte yrkesdomare (*Berufsrichter*) utan så kallade "hedersdomare" (*Honoriarenrichter*). Domstolens ledamöter är framstående personer som redan har haft en framgångsrik juridisk karriär i en annan ställning. De flesta domarna i författningsdomstolen utövar sitt ämbete på deltid och kan således ha ett annat arbete vid sidan av (t.ex. som domare eller universitetslärare, men inte som stats tjänsteman, eftersom dessa måste befrias från sina officiella åtaganden). Författningsdomstolen sammanträder vanligtvis fyra gånger per år.

Högsta förvaltningsdomstolen

Högsta förvaltningsdomstolen har till uppgift att **övervaka att åtgärder och beslut i den offentliga förvaltningen som helhet är förenliga med lag**. Undantaget är förordningar (*Verordnungen*), som endast författningsdomstolen har rätt att granska och upphäva. Domstolen prövar i första hand överklaganden (*Revisionen*) av avgöranden från förvaltningsdomstolarna (endast rättsfrågor).

Rättsdatabaser

På webbplatsen för [Österrikes justitieministerium](#) finns allmän information om det österrikiska rättssystemet.

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja.

Länkar

[Domstolarnas behörighet – Österrike](#)

Senaste uppdatering: 25/04/2017

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Polen

Här hittar du information om hur specialdomstolarna i Polen är uppbyggda.

Specialdomstolar

Det finns flera specialdomstolar i Polen.

Högsta domstolen (Sąd Najwyższy)

Högsta domstolen är Polens högsta rättsinstans. Den kontrollerar att alla övriga domstolars avgöranden är lagenliga och ser till att tolkningen av lagar och domstolarnas praxis präglas av konsekvens.

Högsta domstolen tillhör inte de allmänna domstolarna. Den prövar kassationsbesvär och andra överklaganden av övriga domstolars domar och utfärdar resolutioner för att förtydliga lagbestämmelser som är otydliga och som tillämpas olika av olika domstolar. Den utfärdar även resolutioner för att avgöra rättsliga frågor som hänskjuts till den i samband med specifika mål.

Polens högsta domstol (*Sąd Najwyższy*) offentliggör sina avgöranden, tillsammans med domskäl, på sin webbplats, [Polens högsta domstol](#). Informationen på webbplatsen är även tillgänglig på engelska.

Författningsdomstolen (*Trybunał Konstytucyjny*)

I det polska rättssystemet betraktas inte **författningsdomstolen** (*Trybunał Konstytucyjny*) som en allmän domstol.

Författningsdomstolen prövar

om nationell lagstiftning och internationella överenskommelser är förenliga med konstitutionen,

om nationell lagstiftning är förenlig med internationella överenskommelser som måste ratificeras före parlamentets godkännande,

om förordningar som utfärdats av statliga myndigheter, ratificerade internationella överenskommelser och lagar är förenliga med konstitutionen,

om politiska partiers mål eller verksamhet är förenliga med konstitutionen,

konstitutionella klagomål.

Alla avgöranden i författningsdomstolen offentliggörs, tillsammans med domskäl, på webbplatsen för [Polens författningsdomstol](#). Informationen på webbplatsen är även tillgänglig på engelska.

Statsdomstolen (*Trybunał Stanu*)

Statsdomstolen (*Trybunał Stanu*) prövar mål där en person som innehar (eller har innehaft) något av Polens högsta offentliga ämbeten anklagas för att ha brutit mot konstitutionen eller andra rättsakter.

Du hittar mer information på [polska statsdomstolens](#) webbplats

Förvaltningsdomstolar

Förvaltningsdomstolarna omfattar **högsta förvaltningsdomstolen** (*Naczelny Sąd Administracyjny*) och regionala förvaltningsdomstolar – en per **vojvodskap** (län) eller region (*województwie sądy administracyjne*).

Högsta förvaltningsdomstolen

avgör om lokala styrande församlingars resolutioner, eller förvaltningsföreskrifter från provinsiella förvaltningsmyndigheter (*terenowe organy administracji publicznej*), är lagenliga,

avgör klagomål mot förvaltningsbeslut, beslut som fattas i förvaltningsärenden till följd av klagomål (eller avslutar sådana ärenden) och beslut som på grund av målets art kan överklagas,

prövar vissa resolutioner från kommunala myndigheter eller myndighetssammanslutningar,

besvarar rättsliga frågor som lokala appellationsinstanser har hänskjutit till domstolen.

Sedan den 1 oktober 2007 offentliggör **högsta förvaltningsdomstolen** alla sina avgöranden. Arbetet med att även föra in tidigare avgöranden i databasen pågår fortfarande. Domstolens webbplats är endast tillgänglig på polska.

[Högsta förvaltningsdomstolen](#) (*Naczelny Sąd Administracyjny*) offentliggör sina avgöranden, tillsammans med domskälen, på sin webbplats.

Senaste uppdatering: 10/12/2012

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Portugal

I det här avsnittet hittar du information om hur specialdomstolarna är organiserade i Portugal.

Domstolar i första instans (*Tribunais judiciais de 1.ª instância*)

Domstolarna i första instans utgörs vanligtvis av distriktsdomstolarna (*tribunais de comarca*). De prövar alla mål som inte omfattas av andra domstolars behörighet. Distriktsdomstolarna har både allmän och särskild behörighet.

Distriktsdomstolarna är indelade i avdelningar med särskild eller allmän behörighet och i lokala avdelningar. Avdelningarna namnges utifrån sin behörighet och den kommun som de är belägna i.

Följande avdelningar med särskild behörighet kan inrättas:

Central tvistemålsavdelning (*Central cível*).

Lokal tvistemålsavdelning (*Local cível*).

Central brottmålsavdelning (*Central criminal*).

Lokal brottmålsavdelning (*Local criminal*).

Lokal avdelning för ringa brott (*Local de pequena criminalidade*).

Förundersökningsavdelning (*Instrução criminal*).

Familje- och ungdomsavdelning (*Família e menores*).

Arbetsavdelning (*Trabalho*).

Handelsavdelning (*Comércio*).

Verkställighetsavdelning (*Execução*).

Följande specialdomstolar har en mer vidsträckt territoriell behörighet:

Immaterialrättsdomstolen (*Tribunal da propriedade intelectual*).

Domstolen för konkurrens-, reglerings- och tillsynsärenden (*Tribunal da concorrência, regulação e supervisão*).

Sjörättsdomstolen (*Tribunal Marítimo*).

Straffdomstolen (*Tribunal de execução das penas*).

Centrala förundersökningsdomstolen (*Tribunal central de instrução criminal*).

Avdelningar med särskild behörighet

Av dessa är följande avdelningar särskilt relevanta:

Centrala tvistemålsavdelningar

Dessa avdelningar är behöriga att

pröva en fastställsetalan enligt det vanliga förfarandet när tvisteföremålets värde överstiger 50 000 euro,

som ett led i verkställighetsförfarandet när tvisteföremålets värde överstiger 50 000 euro utföra de uppgifter som anges i civilprocesslagen i det geografiska område som saknar behöriga domstolsavdelningar eller domstolar, pröva brådska ansökningar om interimistiska åtgärder som omfattas av deras behörighet, fullgöra de övriga skyldigheter som de har tilldelats i lag.

Familje- och ungdomsavdelningar

I ärenden som rör **personers och familjens civilrättsliga status** prövar dessa avdelningar

rättsvårdsärenden mellan makar,

rättsvårdsärenden i samband med hushåll eller beträffande personer som delar hushåll,

talans om hemskillnad, bodelning och äktenskapsskillnad,

talans om ogiltigförklaring eller annullering av äktenskap,

talans som grundas på artikel 1647 och artikel 1648.2 i civillagen, godkänd genom lagdekret nr 47344 av den 25 november 1966,

talans om och indrivning av underhållsbidrag mellan makar och tidigare makar,

andra ärenden som rör personers och familjens civilrättsliga status.

Utöver befogenhet på dessa områden har dessa avdelningar även tilldelats domstolsliknande befogenheter vid upprättandet av bouppteckningar till följd av hemskillnad eller bodelning, äktenskapsskillnad eller ogiltigförklaring eller annullering av äktenskap, samt i särskilda fall av bodelning som omfattas av relevant lagstiftning.

När det gäller **underåriga och vuxna barn** är avdelningarna behöriga att

utse en förmyndare och förvaltare av tillgångar,

utse en person som tillåts utföra juridiska transaktioner i den underåriges namn och utse en förmyndare som, utanför domstolen, ska företräda den underåriga som omfattas av föräldraansvar,

bevilja adoptioner,

reglera utövandet av föräldraansvar och pröva ärenden som rör detta,

fastställa de underhållsbidrag som ska betalas till underåriga och till de vuxna och myndigförklarade barn som avses i artikel 1880 i civillagen, godkänd genom lagdekret nr 47344 av den 25 november 1966, och pröva ärenden om indrivning av underhållsbidrag,

förordna om omhändertagande av underåriga i väntan på adoption,

fastställa placering för att främja och skydda den person som valts ut för adoption, eller en institution inför en framtida adoption,

fatta beslut om vårdnaden om ett barn (*apadrinhamento civil*) och återkalla sådana beslut,

bemyndiga den underåriges juridiska företrädare att vidta vissa åtgärder, godkänna de åtgärder som redan har vidtagits utan tillstånd och fastställa arrangemang för att ta emot gåvor,

fatta beslut om betalning av den finansiella säkerhet som föräldrar måste ställa till förmån för sina underåriga barn,

fastställa totalt eller delvis förbud mot, och gränser för, utövandet av föräldraansvar i enlighet med artikel 1920 i civillagen, godkänd genom lagdekret nr 47344 av den 25 november 1966,

officiellt fastställa moderskap och faderskap, och pröva bestridanden och utredningar i moderskaps- eller faderskapsärenden,

om föräldrarna är oeniga, fatta beslut om den underåriges för- och efternamn.

Utöver att vara behörig på detta område ansvarar avdelningarna även för att

om en förmyndare eller förvaltare av tillgångar har utsetts, fastställa förmyndarens eller förvaltarens arvode, pröva och fastställa förmyndarens, förvaltarens eller en medlem av familjerådets entledigande, avgång eller avsättning, begära in och granska räkenskaper, tillåta ersättning av en rättslig inteckning och fastställa en utökning eller ett utbyte av den säkerhet som ställts, samt utse en särskild förmyndare att företräda den underåriga utanför domstol,

utse en särskild förmyndare att företräda den underåriga i alla förmyndarskapsförfaranden,

ändra, återkalla och granska adoption, begära in och utvärdera adoptantens räkenskaper och fastställa den del av inkomsten som ska gå till den adopterades underhåll,

fatta beslut om utökning eller ett utbyte av den säkerhet som ställts till förmån för underåriga barn,

begära in och granska de räkenskaper som föräldrarna måste tillhandahålla,

fatta beslut i andra frågor som rör de förfaranden som avses i punkterna a)–m) ovan.

När det gäller **frågor om förmyndarskap i utbildningssyfte och skyddsåtgärder** ansvarar domstolarna för att

pröva främjande- och skyddsförfaranden,

tillämpa främjande åtgärder och skyddsåtgärder och vid behov övervaka genomförandet av dessa, när ett barn eller en ung person är utsatt för risk och skyddskommittén inte kan ingripa,

företa de rättshandlingar som krävs för att utreda förmyndarskap i utbildningssyfte,

göra en bedömning av de fakta som enligt lag utgör brott, som utförs av underåriga i åldrarna 12–16 år, för att kunna tillämpa förmyndarskap i utbildningssyfte,

genomföra och granska förmyndarskapsåtgärder,

avsluta eller ta bort förmyndarskapsåtgärder,

pröva överklaganden av beslut om disciplinära åtgärder mot underåriga som har omhändertagits,

Arbetsavdelningar

Dessa prövar, i både civilrättsliga och andra ärenden, de frågor som uppstår till följd av förhållandet mellan arbetsgivare och anställd och till följd av förhållanden som upprättats för att ingå anställningsavtal, beträffande arbetsplatsolyckor och yrkessjukdomar, avtal som enligt lag kan likställas med anställningsavtal och praktikantavtal, samt strejkrelaterade frågor.

Handelsavdelningar

Dessa avdelningar prövar

insolvensförfaranden och särskilda rekonstruktionsåtgärder,

talans om avsaknad, ogiltighet och annullering av bolagsordning,

talans om utövande av bolagsrättigheter,

talans om uppskjutande och upphävande av bolagsstämmors beslut,

talans om avveckling av företag,

talans om avveckling av företag som bildats enligt den europeiska bolagsstadgan,

talans om avveckling av holdingbolag,

talans som avses i lagen om bolagsregistrering.

ärenden om avveckling av kreditinstitut och finansbolag.

De ansvarar även för prövningen av bestridanden av beslut som fattats av registratorer vid bolagsregisterkontor och bestridanden av beslut som registratorer fattat som ett led i det administrativa förfarandet för att avveckla eller likvidera företag.

Verkställighetsavdelningar

Dessa avdelningar ansvarar för de verkställighetsförfaranden som föreskrivs i civilprocesslagen, med undantag av de mål som tilldelats immaterialrättsdomstolen, domstolen för konkurrens-, reglerings- och tillsynsärenden, sjörättsdomstolen, familje- och ungdomsavdelningar, arbetsavdelningar och handelsavdelningar. Verkställighetsavdelningar handhar även verkställighet av domar som meddelats i brottmålsprocesser, när dessa enligt straffprocesslagen inte ska handläggas i en tvistemålsdomstol.

Domstolar med territoriell behörighet

Immaterialrättsdomstolar

Dessa domstolar prövar ärenden som rör

talán rörande upphovsrätt och närstående rättigheter,

talán rörande industriell äganderätt, på något av de sätt som föreskrivs i lag,

talán om ogiltigförklaring och annullering av patent, intyg om tilläggskydd, bruksmodeller och kretsmönster i halvledarprodukter i enlighet med föreskrifterna i lagen om industriell äganderätt (*Código da Propriedade Industrial*) och annan tillämplig lagstiftning, samt ansökningar om ogiltigförklaring eller annullering av registrering av ritningar eller modeller, varumärken, logotyper, utmärkelser, ursprungsbezeichnungar och geografiska beteckningar som är föremål för ett genkärsmål,

överklaganden av beslut från det nationella institutet för industriella rättigheter (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial, I. P. – INPI, I. P.*) som beviljar eller avslår alla typer av industriella rättigheter eller beslut som rör överlåtelse, licenser eller förklaringar om föräldrade rättigheter, eller någon annan handling som påverkar, ändrar eller utsläcker industriella rättigheter,

överklagande och förnyad prövning av beslut, eller andra åtgärder som enligt lag kan bestridas, som meddelats av det nationella institutet för industriella rättigheter i mål som rör överträdelse och böter,

fastställelsetalan som rör domännamn på internet,

överklaganden av beslut från stiftelsen för nationell vetenskaplig analys (*Fundação para a Computação Científica Nacional*), som är den myndighet som har behörighet att registrera, neka eller förnya .pt-domäner,

talán rörande bolag eller bolagsnamn,

överklaganden av beslut från institutet för register och notarier (*Instituto dos Registos e do Notariado, I. P. - IRN, I. P.*) rörande huruvida bolag och firmanamn får registreras i det nationella registret över juridiska personer (*Registo Nacional de Pessoas Coletivas*),

talán om illojal konkurrens eller om avslöjande av affärshemligheter som rör industriella rättigheter,

åtgärder för att inhämta och bevara bevis och för att vid behov lämna uppgifter för att skydda industriella rättigheter och upphovsrätt.

Domstolen för konkurrens-, reglerings- och tillsynsärenden

Denna domstol prövar bland annat frågor som rör överklagande, förnyad prövning och verkställighet av beslut, förelägganden och andra åtgärder till följd av överträdelse som kan bestridas i domstol, och som meddelats av olika tillsynsmyndigheter, framför allt konkurrensmyndigheten (*Autoridade da Concorrência*), den portugisiska civila luftfartsmyndigheten (*Autoridade Nacional da Aviação Civil*), Portugals riksbank (*Banco de Portugal*) och den portugisiska värdepapperscentralen (*Comissão do Mercado de Valores Mobiliários*).

Sjörättsdomstolar

Dessa domstolar prövar ärenden som rör

ersättning för sådana skador orsakade av eller på fartyg, båtar och andra flytande farkoster som regleras i lag,

avtal om byggande, reparation, köp och försäljning av fartyg, båtar och andra flytande farkoster, förutsatt att dessa ska användas för sjöfartsändamål,

avtal om sjötransporter eller avtal om kombinerade eller multimodala transporter,

avtal för transporter på floder eller kanaler, inom de tidsfrister som anges i tabell nr 1 i bilagan till den allmänna hamnförordningen (*Regulamento Geral das Capitánias*), godkänd genom lagdekret nr 265/72 av den 31 juli 1972,

avtal för att chartra eller leasa havsgående fartyg, båtar eller andra flytande farkoster,

försäkringsavtal för fartyg, båtar och andra flytande farkoster avsedda för sjöfart och deras last,

inteckningar och förmåner i fartyg eller båtar, liksom faktiska säkerheter i flytande farkoster och deras last,

särskilda förfaranden rörande fartyg, båtar och andra flytande farkoster och deras last,

brådskande interimistiska åtgärder rörande fartyg, båtar och andra flytande farkoster, deras last och bunkerolja, och andra tillgångar som tillhör fartygen,

båtarna eller andra flytande farkoster, liksom en preliminär begäran till hamnkaptenen om att få föra bort de föremål som omfattas av dessa förfaranden,

frågor som rör gemensamt haveri eller enskilt haveri, inklusive sådana som rör andra flytande farkoster avsedda för sjöfart,

sjöräddning och fartygsbärgning,

avtal om bogsering och lotsning,

bortforsling av skräp,

civilrättsligt ansvar för förorening av hav och andra vatten inom deras behörighetsområde,

användning, förlust, påträffande eller ibruktage av metoder eller utrustning för fiske eller för att samla in skaldjur, blötdjur och sjögräs, järn, utrustning,

vapen, förnödenheter och andra föremål för användning i samband med segling eller fiske, samt skador orsakade eller åsamkade av samma material,

skador på tillgångar som tillhör det allmänna havsområdet,

ägande och innehav av skräp från farkoster som har flutit i land, eller av föremål eller kvarvarande delar av föremål med ursprung i eller som kommer från havet och som ligger på marken eller är begravda i marken och som kommer från eller finns i inlandsvatten, om detta är av maritimt intresse,

gripanden,

alla allmänna frågor som rör kommersiell sjöfartsrätt,

överklaganden av hamnkaptенens beslut vid sjöfartsöverträdelse.

Straffdomstolen

Denna domstol kontrollerar och övervakar straffverkställighet, och fattar beslut om ändring, byte eller avslutande av den påföljd eller frihetsberövande åtgärd som anges i domstolsavgörandet efter det att dom meddelats. Domstolen har behörighet i följande frågor:

Verkställighet av tilläggsstraffet utvisning, beslut om frigivning och förtida verkställighet av tilläggsstraffet utvisning.

Beslut om frigivning i förtid, avbrytande av straff på relativt obestämd tid (*pena relativamente indeterminada*) eller av säkerhetsåtgärd i form av internering.

Utfärdande av häktningsbeslut och beslut om frihetsberövande och frigivning.

Utfärdande av en förklaring om bristande efterlevnad och förordnande om beslagtagande av tillgångar tillhörande en dömd person som, helt eller delvis, avsiktligt har avvikit från ett fängelsestraff eller en frihetsberövande åtgärd.

Beslut om tillfälligt borttagande av uppgifter eller beslut som förts in i en persons straffregister.

Centrala förundersökningsdomstolen

Denna domstol sköter förundersökningar, fattar beslut om straff och ansvarar för utredningar av brottslig verksamhet som har pågått i domkretsar tillhörande olika appellationsdomstolar (*Tribunais da Relação*) samt vid följande brott:

Brott mot freden och mänskligheten.

Medlemskap i en terroristorganisation och terroristbrott.

Brott mot rikets säkerhet, med undantag av valbrott.

Handel med narkotika, psykotropa ämnen och narkotikaprekursorer, med undantag av vid direkt distribution till konsumenten, och deltagande i en kriminell organisation som bedriver narkotikahandel.

Penningtvätt.

Korruption, förskingring samt mutor och korruption.

Uppsåtlig insolvens.

Vanstyre av ekonomiskt oberoende organisationer inom den offentliga sektorn.

Bedrägerier för att erhålla eller förskingring av bidrag, stipendier eller lån.

Organiserade ekonomiska och finansiella brott, särskilt med användning av informationsteknik.

Internationella eller överstatliga ekonomiska och finansiella brott.

Senaste uppdatering: 22/05/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Rumänien

Här hittar du information om Rumäniens specialdomstolar.

Specialdomstolar

Tribunalen för barn- och familjeärenden i Braşov (*Tribunalul pentru Minori și Familie*)

Tribunalen för barn- och familjeärenden i Braşov prövar mål som rör brott som begås av eller mot barn. Innan denna särskilda tribunal inrättades prövades sådana mål av tribunalen i Braşov.

Särskilda tribunaler

Det finns tre särskilda tribunaler (som förut kallades handelstribunaler):

Den särskilda tribunalen i Cluj (*Tribunalul Specializat Cluj*)

Den särskilda tribunalen i Mures (*Tribunalul Specializat Mureş*)

Den särskilda tribunalen i Arges (*Tribunalul Specializat Argeş*)

De prövar mål som rör företagare. Alla personer som driver företag betraktas som företagare.

Militärdomstolar

Militärdomstolarnas behörighet fastställs i straffprocesslagen. Varje militärdomstol har ställning som militär enhet.

Militärdomstolarna har följande hierarki:

Fyra militära tribunaler (i Bukarest, Cluj-Napoca, Iaşi och Timişoara).

Den regionala militära tribunalen i Bukarest.

Den militära appellationsdomstolen i Bukarest.

Vid militärdomstolarna tjänstgör militära domare, notarier, arkivarier och annan personal.

Militärtribunaler

I Rumänien finns 4 militära tribunaler som ligger i

Bukarest,

Cluj-Napoca,

Iaşi,

Timişoara.

Som högsta domstol i första instans prövar de militära tribunalerna i första hand alla brott som militärer upp till och med överstes grad har begått, och andra mål som särskilt föreskrivs i lag.

Den militära appellationsdomstolen i Bukarest

Den militära appellationsdomstolen i Bukarest

prövar som **domstol i första instans** mål som rör brott mot rikets säkerhet, nämligen landsförräderi, landsförräderi genom att avslöja statshemligheter, landsförräderi genom att hjälpa fienden, författningsstridiga handlingar, fientliga handlingar mot staten, spionage, angrepp som hotar rikets säkerhet, angrepp mot lokalsamhället, avledande handlingar, förvrängning av fakta, krigspropaganda, äventyrande av statliga intressen, utlämnande av uppgifter som hotar rikets säkerhet, brott mot personer som omfattas av internationellt skydd, underlåtenhet att fördöma brott mot rikets säkerhet som begås av militär personal, brott som rör Rumäniens nationella säkerhet, enligt vad som föreskrivs i särskild lagstiftning, som begås av militär personal, brott som begås av domare i militärtribunaler och av militäråklagare från de militäråklagarkontor som är knutna till dessa tribunaler, brott som begås av generaler, marskalkar och amiraler, och ansökningar om tvångsförflyttning, enligt vad som föreskrivs i lag,

prövar som **appellationsdomstol** överklaganden av beslut som fattats av regionala militära tribunaler i första instans, och

dömer i **behörighetskonflikter** mellan militära tribunaler inom sitt behörighetsområde och prövar överklaganden av domar som meddelats av dessa tribunaler, enligt vad som föreskrivs i lag.

Förvaltningsdomstolar

Det finns inga förvaltningsdomstolar i Rumänien. Särskilda förvaltningsrättsliga avdelningar på domstolarna är behöriga att döma i förvaltningsrättsliga mål.

Andra specialdomstolar

Författningsdomstolen

Författningsdomstolen består av nio domare som utses för en mandatperiod på nio år. Mandatperioden kan inte förlängas eller förnyas.

Deputeradekammaren, senaten och Rumäniens president utser tre domare vardera. Domarna i författningsdomstolen väljer domstolens ordförande i en sluten omröstning för en treårig mandatperiod. Författningsdomstolen måste byta ut en tredjedel av domarna vart tredje år.

Enligt artikel 146 i den **rumänska författningen** har författningsdomstolen följande befogenheter:

Innan **lagar** kungörs yttrar den sig om huruvida lagarna är förenliga med författningen, efter hänskjutande från presidenten, talmannen i någon av parlamentets två kammare, regeringen, högsta domstolen, ombudsmannen, minst 50 deputerade eller minst 25 senatorer. Den kontrollerar dessutom på eget initiativ författningenslighet hos förslag som rör ändringar av författningen.

Den yttrar sig om huruvida **fördrag** och andra internationella överenskommelser är förenliga med författningen, efter hänskjutande från talmannen i någon av parlamentets kammare, minst 50 deputerade eller minst 25 senatorer.

Den yttrar sig om huruvida **parlamentets** förordningar är förenliga med författningen, efter hänskjutande från talmannen i någon av parlamentets kammare, en grupp i parlamentet, minst 50 deputerade eller minst 25 senatorer.

Den prövar invändningar som gjorts i domstol eller skiljenämnd om att **lagar och förordningar** är oförenliga med författningen. Sådana invändningar kan också göras direkt av ombudsmannen.

Den fattar beslut i **förvaltningsrättsliga tvister** mellan myndigheter på begäran av presidenten, talmannen i någon av parlamentets kammare, premiärministern eller ordföranden i Domstolsrådet.

Den övervakar att **valförandet** i samband med presidentval följs och bekräftar valresultatet.

Den **yttrar sig** över förslag om att avsätta Rumäniens president.

Den kontrollerar om det råder **förhållanden** som gör det berättigat att utse en tillförordnad statschef och rapporterar sina slutsatser till parlamentet och regeringen.

Den övervakar att förfarandet för att organisera och hålla en folkomröstning **följs** och bekräftar resultatet.

Den kontrollerar om villkoren uppfylls för att medborgare ska kunna utöva sin **initiativrätt att föreslå lagstiftning**.

Den prövar invändningar som rör huruvida ett **politiskt parti** är oförenligt med författningen.

Den har även andra **befogenheter** enligt domstolens grundrättsakt (lag 47/1992 i ny version).

Rättsdatabaser

Följande rättsdatabaser är tillgängliga online:

Högsta domstolen offentliggör sin rättspraxis på sin [webbplats](#).

Domstolarna offentliggör sina avgöranden i sammandrag på sina portaler. Se till exempelvis [sammanfattningar av avgöranden som meddelats av appellationsdomstolen i Bukarest](#).

[Den rumänska rättsdatabasen](#), som ägs och handhas av **Rumäniens lagråd**, innehåller samtliga rättsakter som ingår i den rumänska lagstiftningen (lagar, regeringsförordningar, regeringsbeslut osv.).

Är tillgången till rättsdatabasen kostnadsfri?

Ja, tillgång till databasen är kostnadsfri.

Länkar

Domstolens behörighet – Rumänien

Senaste uppdatering: 25/05/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Slovenien

Här hittar du information om specialdomstolarnas organisation i Slovenien.

Arbetsdomstolarna och socialdomstolen i första instans (*Delovna sodišča in socialno sodišče prve stopnje*)

Enligt lagstiftningen har arbetsdomstolar behörighet att avgöra enskilda och kollektiva arbetsrättsliga tvister, och socialdomstolarna har behörighet i socialrättsliga tvister.

Arbetsdomstolarna och socialdomstolen avgör mål i första instans. Överklaganden av dessa domstolars beslut prövas av den högre arbets- och socialdomstolen (*Višje delovno in socialno sodišče*). Sloveniens högsta domstol avgör sedan överklaganden av avgöranden från den högre arbets- och socialdomstolen.

En arbetsdomstol har behörighet att avgöra följande **enskilda** arbetsrättsliga tvister:

Tvister rörande ingående, förekomst, varaktighet och upphörande av anställningsförhållanden.

Tvister rörande rättigheter, skyldigheter och ansvar enligt anställningsavtal mellan arbetstagare och arbetsgivare samt deras rättsliga efterträdare.

Tvister rörande rättigheter och skyldigheter inom ramen för anställningsförhållanden mellan en arbetstagare och kunder som arbetstagaren har fått i uppdrag att arbeta för på grundval av ett avtal mellan arbetsgivaren och kunden.

Tvister mellan arbetsgivare och arbetssökande i samband med rekryteringsprocesser.

Tvister rörande immaterialrättsliga rättigheter och skyldigheter som har överenskommit mellan en arbetstagare och en arbetsgivare på grundval av ett anställningsförhållande.

Tvister rörande arbete som utförs av barn under 15 års ålder, lärlingar, elever och studerande.

Tvister rörande personliga stipendier, mellan arbetsgivare och elever eller studerande.

Tvister rörande frivillig provtjänstgöring.

Tvister som omfattas av lagstiftningen.

Arbetsdomstolen är även behörig att avgöra tvister om ett försäkringsbolag är medsvarende i en skadeståndsvist som en arbetsdomstol har tilldelats behörighet för.

En arbetsdomstol har behörighet att pröva följande **kollektiva** arbetsrättsliga tvister:

Tvister rörande ett kollektivavtals giltighet och tillämpning mellan avtalets parter eller mellan avtalets parter och andra personer.

Tvister rörande behörigheten att genomföra kollektivförhandlingar.

Tvister rörande kollektivavtals överensstämmelse med lagstiftningen, ömsesidig överensstämmelse mellan kollektivavtal samt överensstämmelsen mellan arbetsgivarens allmänna rättshandlingar och lagstiftning och kollektivavtal.

Tvister rörande strejkers och andra stridsåtgärders laglighet.
Tvister rörande arbetstagarnas delaktighet i företagsledningen.
Tvister rörande fackföreningars behörighet i anslutning till anställningsförhållanden.
Tvister rörande beslut om fackföreningars representativitet.
Tvister som omfattas av lagstiftningen.

Socialdomstolen har behörighet att avgöra följande socialrättsliga tvister:

1. Beträffande **pension- och invaliditetsförsäkring:**

Tvister rörande rättigheter till och från obligatoriska pensions- och invaliditetsförsäkringar.
Tvister rörande rättigheter till och från obligatorisk extra pensionsförsäkring.
Tvister rörande betalning av avgifter för obligatoriska pensions- och invaliditetsförsäkringar och obligatoriska extra pensionsförsäkringar.
Tvister rörande fastställande eller avslutande av tjänster med obligatorisk anslutning till en extra pensionsförsäkring.
Tvister rörande frivillig anslutning till obligatorisk pensions- och invaliditetsförsäkring och betalning av motsvarande avgifter.
Tvister rörande erkännande och kompletterande förvärv av försäkringsperioder.
Tvister rörande rätten till statlig pension.
Tvister rörande socialförsäkringsregister.

2. Beträffande **sjukförsäkring:**

Tvister rörande rättigheter till och från obligatorisk sjukförsäkring och betalning av avgifter för denna försäkring.

3. Beträffande **arbetslöshetsförsäkring och rekrytering:**

Tvister rörande rättigheter till och från obligatorisk arbetslöshetsförsäkring och betalning av avgifter för denna försäkring.
Tvister rörande frivillig anslutning till obligatorisk arbetslöshetsförsäkring och betalning av avgifter för denna försäkring.
Tvister rörande stipendier som tilldelas på basis av en inventering av tillgångar samt stipendier för begåvade personer.
Tvister rörande studielån som grundar sig på garantier och subventionerad ränta och som tilldelas på basis av en inventering av tillgångar.

4. Beträffande **föräldraskydd och familjeförmåner:**

Tvister rörande rättigheter till och från försäkring för föräldraskydd och betalning av avgifter för denna försäkring.
Tvister rörande rätten till familjeförmåner.

5. Beträffande **sociala förmåner:**

Tvister rörande sociala trygghetsförmåner.
Tvister rörande rätten till olika typer av sociala förmåner, om dessa har till syfte att utgöra en lösning för kändens sociala trygghet och om rätten till en sådan förmån avgörs på basis av en inventering av tillgångar.

På ovan nämnda områden har socialdomstolen även behörighet att avgöra följande socialrättsliga tvister:

Tvister rörande återbetalning av felaktigt mottagna belopp.

Tvister rörande ersättning för skador som har orsakats av ett statligt organ eller myndighetsutövare till en försäkrad person eller en person som har rätt till social trygghet eller för skador som en försäkrad person har orsakat en institution i samband med försäkringsrelationer eller i samband med att rätten till social trygghet utövas.

Socialdomstolen har även behörighet i socialrättsliga tvister som fastställs i lagstiftningen.

I Slovenien finns följande förstainstansdomstolar:

Celje arbetsdomstol med säte i Celje som har behörighet över domkretsen för Celje.

Kopers arbetsdomstol med säte i Koper som har behörighet över domkretsarna för Koper och Nova Gorica.

Ljubljana arbets- och socialdomstol med säte i Ljubljana som har behörighet för att avgöra arbetsrättsliga tvister i domkretsarna för Kranj, Krško, Ljubljana och Novo Mesto samt för att avgöra socialrättsliga tvister i Slovenien.

Maribors arbetsdomstol med säte i Maribor som har behörighet över domkretsarna för Maribor, Murska Sobota, Ptuj och Slovenj Gradec.

Förstainstansdomstolar avgör arbetsrättsliga tvister vid domstolens säte, om det inte anges att avgörandet ska meddelas vid externa avdelningar.

I arbets- och socialrättsliga tvister beslutar en förstainstansdomstol genom en **nämnd** bestående av en domare som är ordförande och två lekmannadomare. Den ena lekmannadomaren ska väljas från en förteckning över kandidater som är arbetstagare eller försäkrade personer och den andra lekmannadomaren från en förteckning över kandidater som är arbetsgivare eller institutioner.

En ensam domare beslutar i enskilda arbetsrättsliga och socialrättsliga tvister om sakrättsliga anspråk, om egendomens värde inte överstiger 40 000 euro.

En ensam domare ska pröva vissa viktiga mål oberoende av egendomens värde (exempelvis i enskilda arbetsrättsliga tvister rörande upphäva anställningsavtal, provanställning, overtidsarbete, arbetspauser och arbetsvila, semester och annan arbetsfrånvaro, skyldighet att utföra arbete på grund av extraordinära omständigheter, disciplintraff, tillfällig arbetsfrånvaro på grund av inlett disciplinförfarande och tillfällig förflyttning, samt i socialrättsliga tvister rörande rätt till biståndsförmån, rätt till invaliditetsersättning för funktionshinder och rätt till behandling på kuranstalt).

Sloveniens appellationsdomstol för arbets- och socialrätt (Višje delovno in socialno sodišče)

Denna appellationsdomstol prövar överklaganden av arbetsdomstolarnas och socialdomstolens avgöranden. Sloveniens högsta domstol (*Vrhovno sodišče Republike Slovenije*) prövar överklaganden av appellationsdomstolens avgöranden.

Appellationsdomstolen för arbets- och socialrätt har sitt säte i Ljubljana.

Appellationsdomstolen för arbets- och socialrätt dömer i en sammansättning av tre domare.

Sloveniens förvaltningsdomstol (Upravno sodišče Republike Slovenije)

Sloveniens förvaltningsdomstol prövar förvaltningsrättsliga tvister i enlighet med förfaranden som fastställs i lagen om förvaltnings tvister.

Dessa tvister rör skyddet av enskildas och organisationers rättigheter och legitima intressen mot bakgrund av beslut och åtgärder som vidtagits av myndigheter och lokala organ, i enlighet med bestämmelserna i ovan nämnda lag.

I en förvaltningsrättslig tvist gäller följande:

Domstolen prövar lagenligheten hos myndigheters slutliga handlingar som inkräktar på den klagandes rättsliga ställning.

Domstolen prövar lagenligheten hos myndigheters enskilda handlingar och ingripanden mot en enskild persons mänskliga fri- och rättigheter, om inte dessa rättigheter tillvaratas på annat sätt.

Domstolen prövar lagenligheten hos handlingar som har antagits av statliga organ och som har utfärdats i form av en förordning som reglerar enskilda förhållanden.

Domstolen prövar offentligrättsliga tvister mellan staten och lokalsamhällen, mellan olika lokalsamhällen eller mellan lokalsamhällen och innehavare av ett offentligt tillstånd, om detta förskrivs i lag eller ingen annan form av rättsligt förfarande anges i författningen eller lag.

Domstolen prövar andra lagars lagenlighet, om detta föreskrivs i lag.

I en förvaltningsrättslig tvist är det förvaltningsdomstolen som faller avgörandet i första instans. Sloveniens högsta domstol faller dock avgörandet när det gäller klagomål mot ett beslut i första instans som rör en förvaltningsrättslig tvist samt ett beslut om särskilda rättsmedel.

Förvaltningsdomstolen har sitt säte i Ljubljana.

Förvaltningsdomstolen dömer på den ort där den har sitt **huvudsäte** samt på följande orter med **underavdelningar**:

Celje-avdelningen för det område som omfattas av appellationsdomstols domkrets.

Nova Gorica-avdelningen för de områden som omfattas av Kopers appellationsdomstols domkrets.

Maribor-avdelningen för Maribors appellationsdomstols domkrets.

Förvaltningsdomstolen är domför med tre domare, utom i vissa i lag reglerade mål där en ensam domare dömer.

Högsta domstolen fattar beslut om vilandeförklaring av förfarandet genom en ensam domare. Den prövar överklaganden i sammansättning med tre domare.

I tvister om behörighet mellan förvaltningsdomstolen och en allmän domstol eller en specialdomstol är antalet domare tre. I tvister om behörighet mellan förvaltningsdomstolen och Högsta domstolen är antalet domare fem.

Rättsdatabaser

Mer information om domstolsväsendet finns på [Sloveniens högsta domstols officiella webbplats](#).

Länkar

[Arbetsdomstolar](#)

[Sloveniens förvaltningsdomstol](#)

Senaste uppdatering: 27/05/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Slovakien

Här hittar du information om hur specialdomstolarna i Slovakien är organiserade.

Förvaltningsdomstolar

Förvaltningsmål handläggs primärt av **regiondomstolar (krajský súd)** och **Slovariens högsta domstol (Najvyšší súd Slovenskej republiky)**.

Slovakien har inga separata förvaltningsdomstolar. I stället har man separata förvaltningsrättsliga **avdelningar**.

Specialdomstolar

Författningsdomstolen

[Slovariens författningsdomstol \(Ústavný súd Slovenskej republiky\)](#) är ett oberoende rättsligt organ som har befogenhet att avgöra om rättsregler är [förenliga med författningen](#).

Författningsdomstolen har sitt säte i Košice, på adressen Hlavná 110, Košice 042 65. Den har även ett kontor i Bratislava på adressen Župné námestie 12.

Behörighet

I enlighet med Slovariens författning prövar författningsdomstolen om

lagar är förenliga med **författningen, författningslagarna och internationella fördrag** som har ingåtts av **det slovakiska nationalrådet (parlamentet)** och ratificerats och offentliggjorts på föreskrivet sätt,

regeringsförfordningar och allmänt bindande rättsregler som utfärdats av ministerier och andra centrala statliga myndigheter är förenliga med författningen, författningslagarna och internationella fördrag som har ingåtts av nationalrådet och ratificerats och offentliggjorts på föreskrivet sätt, och lagar, allmänt bindande rättsregler är förenliga med författningen (§ 68), författningslagarna och internationella fördrag som har ingåtts av nationalrådet och ratificerats och offentliggjorts på föreskrivet sätt, såvida detta inte ska prövas av en annan domstol,

allmänt bindande rättsregler som utfärdats av lokala instanser inom statsförvaltningen och allmänt bindande rättsregler som utfärdats av självstyrande lokala myndigheter (i enlighet med § 71 andra stycket) är förenliga med författningen, författningslagarna och internationella fördrag som offentliggjorts på föreskrivet sätt, regeringsförfordningar och allmänt bindande rättsregler som utfärdats av ministerier och andra centrala statliga myndigheter, såvida detta inte ska prövas av en annan domstol.

Författningsdomstolen ska dessutom

pröva internationella fördrag som både måste godkännas av nationalrådet och vara förenliga med författningen,

besluta om en folkomröstning som har utlysts till följd av en framställning från medborgare eller ett beslut av nationalrådet (enligt § 95.1) är förenlig med författningen eller författningslagarna,

pröva behörighetstvister mellan myndigheter, såvida lagen inte föreskriver att sådana tvister ska avgöras av ett annat statligt organ,

pröva klagomål från privatpersoner och juridiska personer som gör gällande att deras grundläggande fri- och rättigheter eller deras mänskliga rättigheter enligt ett internationellt fördrag som har ratificerats av Slovakien och offentliggjorts på föreskrivet sätt har kränkts, såvida skyddet av dessa fri- och rättigheter inte ska prövas av en annan domstol,

pröva klagomål från lokala självstyrande myndigheter mot författningsstridiga eller olagliga ingripanden i frågor som omfattas av deras behörighetsområde, såvida detta inte ska prövas av en annan domstol,

tolka författningen eller författningslagarna när en fråga är omtvistad,

pröva klagomål mot ett beslut om bekräftelse av en parlamentsledamots mandat,

besluta om val (till presidentämbetet, nationalrådet, självstyrande lokala myndigheter och Europaparlamentet) har genomförts i enlighet med författningen och lagstiftningen,

pröva klagomål mot resultat av folkomröstningar (eller plebiscit) som leder till att Slovariens president måste avgå,

pröva om ett beslut om att upplösa ett politiskt parti eller en politisk rörelse, eller att avbryta dess verksamhet, är förenligt med författningslagarna och andra lagar,

pröva ett åtal som väckts av nationalrådet mot Slovariens president efter uppsätlig överträdelse av författningen eller landsförräderi,

pröva om ett beslut om att förklara undantagstillstånd och andra beslut i samband därmed har fattats i enlighet med författningen eller författningslagarna.

Domstolens sammansättning

Författningsdomstolen består av **13** domare.

Domarna i författningsdomstolen utses av Slovariens president på förslag av nationalrådet och för en tolvårig mandatperiod. Nationalrådet måste föreslå dubbelt så många domarkandidater som presidenten ska utse.

Annan relevant information

Författningsdomstolens beslut måste fattas av nämnder bestående av **tre ledamöter** eller under ett **plenarsammanträde**.

Författningsdomstolens beslut är slutgiltiga och kan därför inte överklagas.

Författningsdomstolen kan inleda ett rättsligt förfarande efter att ha mottagit ett **yrkande** från

minst en femtedel av nationalrådets ledamöter,

presidenten,

regeringen,

en domstol,

riksåklagaren (*generálny prokurátor*),

alla vars rättigheter prövas i mål enligt § 127 (klagomål från privatpersoner eller juridiska personer) och § 127a (klagomål från lokala självstyrande myndigheter),

Slovariens nationella revisionsorgan (*Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky*) i de fall som anges i § 126.2 (oavsett om det nationella revisionsorganet är behörigt eller inte),

ordföranden för det slovakiska lagrådet i ärenden som gäller huruvida lagstiftning är förenlig med § 125.1 om rättskipning,

ombudsmannen i ärenden som gäller huruvida rättsregler är förenliga med § 125.1, om tillämpningen skulle kunna äventyra grundläggande friheter och rättigheter eller mänskliga rättigheter som följer av ett internationellt fördrag som Slovakien ratificerat och som antagits enligt gällande lagstiftning, alla som bestrider Slovariens nationella revisionsorgans revisionsverksamhet i det fall som anges i § 126.2.

Rättsdatabaser

På den [slovakiska författningsdomstolens webbplats](#) har man kostnadsfritt tillgång till

domstolens avgöranden,

rapporter om slutsatser och avgöranden,

pressmeddelanden,

internationell verksamhet,

information om domstolen.

Den särskilda brottmålsdomstolen

Den [särskilda brottmålsdomstolen](#) (*Špecializovaný trestný súd*) inrättades 2009 som efterföljare till specialdomstolen. Brottmålsdomstolen handlägger brottmål och andra ärenden som avgörs i domstolsprocesser enligt lagstiftningen (straffprocesslagen). Den är en förstinstansdomstol som har samma ställning som en regiondomstol. I § 14 i lag nr 301/2005 om straffprocesslagen fastställs domstolens behörighet och arbetsuppgifter.

Kontaktuppgifter till den särskilda brottmålsdomstolen i Slovakien:

Adress: Suvorovova č. 5/A, P.O.BOX 117, 902 01 Pezinok

Tfn: +421 33 69 031 14

Fax: +421 33 69 032 72

Behörighet

Domstolen har behörighet att döma i mål som avser följande brott:

Överlagt mord.

Manipulering av offentlig upphandling och offentlig försäljning (§ 266.3 i strafflagen).

Förfalskning av valuta och värdepapper (§ 270.4 i strafflagen).

Ämbetsbrott av offentliga personer, § 326.3 och 326.4 i strafflagen, i förening med överträdelse enligt punkterna b, c, e, f, g, h, i, l eller m.

Tagande av muta, §§ 328–330 i strafflagen.

Givande av muta, §§ 332–334 i strafflagen.

Indirekt korruption, § 336 i strafflagen.

Röstköp, § 336a i strafflagen.

Korruption inom sport, § 336b i strafflagen.

Bildande, organiserande och främjande av en kriminell grupp, särskilt grova brott begångna av kriminella grupper.

Terrorism.

Egendomsbrott enligt avdelning IV i strafflagens särskilda del eller ekonomisk brottslighet enligt avdelning V, om brottet orsakar skada eller leder till vinning som är 25 000 gånger så stor som beloppet för en ringa skada enligt strafflagen eller om brottets värde uppgår till 25 000 gånger beloppet för en ringa skada. Brott mot Europeiska unionens ekonomiska intressen.

Brott som har samband med de brott som anges i punkterna a–l eller m, om villkoren för förening av mål har uppfyllts.

Extremism, § 140a i strafflagen.

Senaste uppdatering: 22/05/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Finland

I det här avsnittet hittar du information om hur specialdomstolar fungerar i Finland.

Specialdomstolar

I Finland finns specialdomstolar vars arbetsuppgifter fastställs i särskilda lagar. Specialdomstolarna har inrättats för att hantera vissa måltyper som kräver särskild sakkunskap som inte finns i allmänna domstolar eller förvaltningsdomstolar. Specialdomstolarnas sammansättning avspeglar normalt den sakkunskap som är relevant för området. Följande specialdomstolar finns

arbetsdomstolen

marknadsdomstolen

försäkringsdomstolen

riksrätten

Arbetsdomstolen

☞ **Arbetsdomstolen** behandlar tvistemål som bl.a. hänför sig till tillämpningen av lagen om kollektivavtal, lagen om statens tjänstekollektivavtal, lagen om kommunala tjänstekollektivavtal och lagen om den evangelisk-lutherska kyrkans tjänstekollektivavtal. Den handlägger och avgör dessutom tvister angående arbetskollektivavtal för arbetstagare och tjänstekollektivavtal för tjänstemän.

Marknadsdomstolen

☞ **Marknadsdomstolen** är en specialdomstol som handlägger konkurrens- och tillsynsärenden, mål och ärenden som gäller industriella rättigheter och upphovsrätt samt marknadsrättsliga ärenden.

Försäkringsdomstolen

☞ **Försäkringsdomstolen** är en specialdomstol som handlägger ärenden rörande social trygghet. Det kan handla om en persons rätt till arbetspension, folkpension och arbetslöshetsförmåner, och till ersättning vid olycksfall i arbetet, yrkessjukdomar och skador som orsakats i militärtjänst.

Riksrätten

☞ **Riksrätten** är en specialdomstol som behandlar åtal som väcks mot ledamöter av statsrådet, domare vid högsta domstolen eller högsta förvaltningsdomstolen och vissa högre tjänstemän för lagstridigt förfarande i ämbetsutövningen. Riksrätten sammanträder endast vid behov.

Mer information

☞ **Webbplatsen Rättsväsendet** innehåller information om Finlands domstolsväsen. Den är en portal med information om domstolar, åklagarmyndigheter, utskökningsmyndigheter och rättshjälpsbyråer.

Det går även att hitta hovrätternas och förvaltningsdomstolarnas senaste rättspraxis och dessutom länkar till domstolarnas webbplatser.

Senaste uppdatering: 29/11/2019

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Sverige

Här hittar du information om specialdomstolarnas organisation i Sverige.

Specialdomstolar

Det finns några specialdomstolar som avgör tvister inom olika specialområden.

☞ **Arbetsdomstolen** handlägger arbetsrättsliga tvister. Som arbetstvist räknas varje tvist som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare. Arbetsdomstolen är normalt första och enda behöriga instans i arbetstvister. Men vissa typer av arbetstvister prövas först av tingsrätten, vars dom kan överklagas till Arbetsdomstolen som då blir andra och sista domstolsinstans.

☞ **Marknadsdomstolen** handlägger bl.a. tvister enligt konkurrenslagen och marknadsföringslagen.

☞ **Patentbesvärslagen** behandlar överklaganden av Patent- och registreringsverkets beslut som rör patent, varumärken, mönster m.m. Patentbesvärslagens beslut överklagas till ☞ **Högsta förvaltningsdomstolen**.

☞ **Mark- och miljödomstolar** handlägger mål och ärenden om bl.a. tillstånd till vattenverksamhet och miljöfarlig verksamhet, frågor om hälsoskydd, naturvård, renhållning, förenade områden och farligt avfall, skadestånds- och ersättningsfrågor med miljöanknytning, frågor om bygg-, rivnings och marklov enligt plan- och bygglagen, tomträtt, överklagande av planärenden, fastighetsbildning och ledningsrätt samt expropriation. Det finns fem mark- och miljödomstolar, som är särskilda domstolar vid tingsrätterna i Nacka, Vänersborg, Växjö, Umeå och Östersund. Mark- och miljödomstolarnas domar och beslut kan överklagas till Mark- och miljööverdomstolen, som är en del av Svea hovrätt. Mål som har inletts vid mark- och miljödomstolarna och som har överklagats och prövats av Mark- och miljööverdomstolen kan överklagas till Högsta domstolen.

Sjörättsdomstolar handlägger mål som avser förhållanden som regleras i sjölagen (1994:1009). Det finns sju sjörättsdomstolar och de är en del av tingsrätterna i Luleå, Sundsvall, Stockholm, Kalmar, Malmö, Göteborg och Värmland.

☞ **Migrationsdomstolarna** prövar Migrationsverkets beslut i utlännings- och medborgarskapsärenden. Migrationsdomstolarna är särskilda domstolar vid förvaltningsrätterna i Malmö, Göteborg och Stockholm och Luleå. Migrationsdomstolarnas domar och beslut kan överklagas till Migrationsöverdomstolen, som är en del av kammarrätten i Stockholm.

För vissa typer av tvister som rör hyresrätt, bostadsrätt och arrende finns det regionala ☞ **hyres- och arrendenämnder**. Detta är domstolsliknande organ med likartade befogenheter som domstolarna.

Övriga specialdomstolar

Det finns ingen författningsdomstol eller liknande i Sverige.

Senaste uppdatering: 13/09/2019

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - England och Wales

Här hittar du information om några av specialdomstolarna i England och Wales, även s.k. tribunals (nämnder).

Förvaltningsdomstolar

Genom *The Tribunals, Courts and Enforcement Act 2007* skapades ett enhetligt system för de flesta s.k. *tribunals* (nämnder). Nämnderna är indelade i *First-tier Tribunal* och *Upper Tribunal*. Både *First-tier Tribunal* och *Upper Tribunal* har separata kammare som behandlar olika ämnesområden och sammanför liknande jurisdiktioner. Närmare uppgifter om dessa nämnder finns på webbplatsen för ☞ *Her Majesty's Courts and Tribunals Service* (brittiska domstolsverket).

First-tier Tribunal

First-tier Tribunal är en allmän nämnd. Dess främsta uppgift är att handlägga överklaganden av myndighetsavgöranden på de områden som nämnden har jurisdiktion över. I vissa fall har den jurisdiktion över hela Förenade kungariket. *First-tier Tribunal* är indelad i sex kammare:

Social Entitlement Chamber (sociala rättigheter).

Health, Education and Social Care Chamber (hälsa, utbildning och socialvård).

War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber (krigspensioner och ersättning till de väpnade styrkorna).

Tax Chamber (skatter).

General Regulatory Chamber (diverse).

Immigration and Asylum Chamber (invandring och asyl).

Property Chamber (hyres- och fastighetsfrågor).

Upper Tribunal

Upper Tribunal hanterar huvudsakligen, men inte enbart, överklaganden av avgöranden från *First-tier Tribunal*. Den är en s.k. *Court of Record* (prejudikatinstans) och har i vissa fall även lagprövningsrätt.

Upper Tribunal består av följande kammare:

Administrative Appeals Chamber (förvaltningsöverklaganden).

Lands Chamber (fastigheter).

Tax and Chancery Chamber (skatter och egendomsärenden).

Immigration and Asylum Chamber (invandring och asyl).

Utmärkande för nämnderna är deras sakkunskap på det område som överklagandet rör. Nämnderna består av domare som är experter på den relevanta lagstiftningen och lekmän som inte har juridisk utbildning men som antingen är yrkesmässigt kvalificerade eller kvalificerade på grund av sina erfarenheter på det aktuella området. Panelerna för enskilda typer av överklaganden ser olika ut beroende på föremålet för överklagandet.

Arbetsdomstolar och arbetsöverdomstolar

Arbetsdomstolarna (*Employment Tribunals*) och arbetsöverdomstolen (*Employment Appeal Tribunal*) ingår inte i det enhetliga nämndsystemet. De stöds dock av *Her Majesty's Courts and Tribunals Service*. Nämnden har till uppgift att utföra det administrativa arbete som krävs för att kunna avgöra mål vid arbetsdomstolarna och eventuella överklaganden som senare inges till arbetsöverdomstolen.

I England och Wales har *Administrative Court* förvaltningsrättslig jurisdiktion för England och Wales samt tillsynsbefogenheter för lägre instanser och nämnder.

Specialdomstolar

Det finns ett antal specialdomstolar i England och Wales:

I **Coroners' Courts** utreder en coroner (undersökningsdomare), ibland tillsammans med en jury, orsakerna till våldsamma och onaturliga dödsfall eller plötsliga dödsfall där dödsorsaken är okänd.

Court of Protection fattar beslut i frågor som rör egendom och affärer, vård och personlig välfärd för vuxna (och i ett fåtal fall barn) med bristande beslutsförmåga. Domstolen har också befogenheter att avgöra huruvida någon har förmåga att fatta ett visst beslut. Den är en s.k. *superior court of record* och kan fatta vägledande beslut.

I **Courts Martial** handläggs åtal mot anställda inom krigsmakten i enlighet med militärlagstiftningen.

Ecclesiastical Courts avgör mål som rör den engelska statskyrkan och kyrkolagstiftningen.

Commercial/Mercantile Courts handlägger handelsärenden.

Technology and Construction Courts handlägger ärenden som rör byggnadsarbeten eller it-kontrakt.

Länkar

 [Her Majesty's Courts and Tribunals Service \(brittiska domstolsverket\)](#)

Senaste uppdatering: 28/05/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Nordirland

Här hittar du information om de specialdomstolar (*tribunals*) som får administrativt stöd av Nordirlands domstolsverk, *Northern Ireland Court Service*.

Justitieministeriet (*Department of Justice*) ansvarar för förvaltningen av flera specialdomstolar i Nordirland. I praktiken sköts denna uppgift av det nordirländska domstolsverket, *Northern Ireland Courts and Tribunals Service*, som är ministeriets genomförandeorgan.

Ministeriet har ett lagstadgat ansvar för följande specialdomstolar:

Care Tribunal (omsorg)

Charity Tribunal (välgörenhet)

Criminal Injuries Compensation Appeals Panel for Northern Ireland (överklaganden av skadestånd till brottsoffer)

Lands Tribunal (fastigheter)

Mental Health Review Tribunal (prövning av psykisk hälsa)

Northern Ireland Health and Safety Tribunal (hälsa och säkerhet)

Northern Ireland Traffic Penalty Tribunal (trafikföreselser)

Northern Ireland Valuation Tribunal (prövning av värdering av fastigheter)

Social Security Commissioners and Child Support Commissioners (social trygghet och underhåll till barn)

Special Educational Needs and Disability Tribunal (specialutbildningsbehov och funktionsnedsättningar)

Tribunal under Schedule 11 to the Health and Personal Social Services (Northern Ireland) Order 1972 (hälsovård och socialtjänst)

Domstolsverket övertog i april 2010 också det administrativa ansvaret för nämnden för överklaganden av sociala förmåner (*Appeals Service*) och nämnden för hyresnivåbedömningar (*Rent Assessment*) som förvaltas genom ett särskilt servicenivåavtal med ministeriet för lokalsamhällen (*Department for Communities*). Det lagstadgade ansvaret för de båda nämnderna ska övertas av ministeriet som en del av reformprogrammet för specialdomstolar.

Domstolsverket ger även administrativt stöd enligt ett servicenivåavtal till de nordirländska avdelningarna av specialdomstolar vars jurisdiktion omfattar hela Storbritannien, t.ex. *Tax Chamber* (domstolen för skattefrågor), *Immigration and Asylum Chamber* (domstolen för immigrations- och asylfrågor), avdelningen med behörighet att behandla ärenden om rätt till information (*Information Rights Jurisdiction*) inom *General Regulatory Chamber of the First-tier Tribunal* (avdelningen för allmänreglering i en lägre specialdomstol) och *Administrative Appeals Chamber of the Upper Tribunal* (överklagandedomstol för förvaltningsärenden).

Mer information om arbetet vid de specialdomstolar som förvaltas av domstolsverket och deras kontaktuppgifter finns på webbplatsen [Northern Ireland Courts and Tribunals service](#).

Länkar

 [Northern Ireland Courts and Tribunals Service](#)

Senaste uppdatering: 10/07/2018

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Specialdomstolar - Skottland

Här finns information om några av specialdomstolarna i Skottland.

Förvaltningsdomstolar

Genom *The Tribunals, Courts and Enforcement Act 2007* skapades ett enhetligt system för de flesta s.k. *tribunals* (nämnder) i Förenade kungariket. Dessa är indelade i *First-tier Tribunal* och *Upper Tribunal*. *First-tier Tribunal* och *Upper Tribunal* har separata kammare som behandlar olika ämnesområden och sammanför liknande jurisdiktioner. Närmare uppgifter om nämnderna finns på webbplatsen för [Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#) (det brittiska domstolsverket).

Genom *The Tribunals (Scotland) Act 2014* skapades en enda *First-tier* och *Upper Tribunal* för Skottland. Det nya systemet började gälla den 1 december 2016.

Genom artikel 39 i *Scotland Act 2016* har förvaltningen och driften av ett antal nämnder decentraliserats till Skottland.

First-tier Tribunal för Förenade kungariket

First-tier Tribunal för Förenade kungariket är en allmän nämnd. Dess främsta uppgift är att handlägga överklaganden av myndighetsavgöranden på de områden som nämnden har jurisdiktion över. I vissa fall har den jurisdiktion över hela Förenade kungariket, inklusive Skottland. *First-tier tribunal* är för närvarande indelad i sju kammare:

Social Entitlement Chamber (sociala rättigheter).

Health, Education and Social Care Chamber (hälsa, utbildning och socialvård).

War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber (krigspensioner och ersättning till de väpnade styrkorna).

Tax Chamber (skatter).

General Regulatory Chamber (diverse).

Immigration and Asylum Chamber (invandring och asyl).

Property Chamber (hyres- och fastighetsfrågor).

Upper Tribunal för Förenade kungariket

Upper Tribunal för Förenade kungariket hanterar huvudsakligen, men inte enbart, överklaganden av avgöranden från *First-tier Tribunal*. Den är en s.k. *Court of Record* (prejudikatinstans) och har i vissa fall även lagprövningsrätt.

Upper Tribunal för Förenade kungariket består av följande kammare:

Administrative Appeals Chamber (förvaltningsöverklaganden).

Lands Chamber (fastigheter).

Tax and Chancery Chamber (skatter och egendomsärenden).

Immigration and Asylum Chamber (invandring och asyl).

Utmärkande för nämnderna är deras sakkunskap på det område som överklagandet rör. Nämnderna består av domare som är experter på den relevanta lagstiftningen och lekmän som inte har juridisk utbildning men som antingen är yrkesmässigt kvalificerade eller kvalificerade på grund av sina erfarenheter på det aktuella området. Panelerna för enskilda typer av överklaganden ser olika ut beroende på föremålet för överklagandet.

Arbetsdomstolar och arbetsöverdomstolar

Arbetsdomstolarna (*Employment Tribunals*) och arbetsöverdomstolen (*Employment Appeal Tribunal*) ingår inte i det enhetliga nämndsystemet. De stöds dock av *Her Majesty's Courts and Tribunals Service*. De har till uppgift att utföra det administrativa arbete som krävs för att kunna avgöra mål vid arbetsdomstolarna och eventuella överklaganden som senare inges till arbetsöverdomstolen. Det finns en separat arbetsöverdomstol (*Employment Appeal Tribunal*) för Skottland.

Skotska nämnder (tribunals)

Det finns ett flertal nämnder i Skottland. De flesta nämnder leds av en egen ordförande och varje nämnd har olika verkställighetsbefogenheter. Behörigheten omfattar allt från överklaganden av parkeringsböter till tvångsvård och bältesläggning av patienter som lider av en allvarlig psykisk sjukdom.

Överklaganden av beslut som meddelats av skotska nämnder prövas av de allmänna tvistemålsdomstolarna i Skottland och kan handläggas av en sherifdomstol (*sheriff court*) eller *Court of Session*.

Reform av de skotska nämnderna

Genom *The Tribunals (Scotland) Act 2014* inrättades ett enhetligt nämndsystem i Skottland med två nivåer. Skottlands högsta domare, *Lord President*, ansvarar för ledningen av det nya systemet, som liknar det system som har införts i Förenade kungariket (se ovan). *Lord President* har delegerat en mängd uppgifter till Lady Smith, som har utsetts till *President of Scottish Tribunals*. *Upper tribunal* tar över handläggningen av de flesta överklaganden av avgöranden som meddelats av *First-tier tribunal*, en uppgift som således inte längre kommer att skötas av de allmänna domstolarna. De administrativa arbetsuppgifterna vid *First-tier tribunal* och *Upper Tribunal* kommer att skötas av [Scottish Courts and Tribunals Service](#) (det skotska domstolsverket). Nämnderna kommer successivt att omvandlas till skotska nämnder. Den första fasen inleddes i december 2016.

Praxis

Överlag är förfarandena i de brittiska och skotska nämnderna mindre formella än i övriga domstolar. Nämnderna kan bestå av specialister eller experter som inte har juridisk utbildning, som läkare eller lekmän, men ordföranden är nästan alltid juridiskt utbildad.

Förvaltningsmål (domstolsprövning) prövas i Skottland av **Court of Session**. Mer information om de skotska nämnderna finns på webbplatsen för *Scottish Courts and Tribunals* (det skotska domstolsverket).

Specialdomstolar

Om ett tvistemål eller brottmål i **Skottland** ger upphov till författningsrättsliga frågor som hänger samman med decentraliseringsavtalen i Förenade kungariket (t.ex. frågor rörande mänskliga rättigheter), kan det avgöras av Förenade kungarikets högsta domstol, *Supreme Court of the United Kingdom*.

Sheriff Personal Injury Court

Denna domstol inrättades den 22 september 2015 och fungerar som ett nationellt centrum med sakkunskap i frågor som rör personskador. Talan i personskadeärenden kan väckas vid denna domstol om det belopp som yrkas i ersättning överstiger 5 000 brittiska pund (GBP). Parterna har även möjlighet att framställa personskadeanspråk, oavsett belopp, vid den lokala sherifdomstolen. Särskilda bestämmelser gäller för arbetsskador: Vid arbetsskador där

anspråken överstiger 1 000 pund kan talan väckas direkt vid *Sheriff Personal Injury Court*, medan ärenden som rör arbetsskador där anspråken understiger 1 000 pund kan hänskjutas till denna domstol om den lokala sheriffen anser att ärendet är tillräckligt betydelsefullt eller komplicerat. Sedan den 22 september 2015 kan *Court of Session* inte längre handlägga personskadeärenden som rör belopp under 100 000 pund.

Exempel på övriga domstolar

 [Court of the Lord Lyon](#) – som handlägger heraldikfrågor.

 [Scottish Land Court](#) – som handlägger tvister mellan jordägare och arrendatorer.

Länkar

 [Her Majesty's Courts and Tribunals Service \(brittiska domstolsverket\)](#)

 [Court of the Lord Lyon](#)

 [Scottish Land Court](#)

Senaste uppdatering: 28/05/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.